

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური აწგარიშგება

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

სააწგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა

2018 წლის 31 დეკემბერს

შინაარსი:

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა 3

ფინანსური ანგარიშგება

სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	6
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	7
კაპიტალში ცვლილების ანგარიშგება	8
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	9

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ზოგადი ინფორმაცია	10
2. ფინანსური ანგარიშგების მომზადების საფუძველი.....	11
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები	13
4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა.....	14
5. წმინდა საპროცენტო შემოსავლები	18
6. სესხების გაუფასურების რეზერვი	5
7. ჯარიმები და საკომისიო შემოსავლები	7
8. ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	7
9. მოგების გადასახადის სარგებელი (ხარჯი)	8
10. ფული და ფულის ეკვივალენტები	8
11. რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები მოგებაში ან ზარალში ასახვით	9
12. გაცემული სესხები.....	9
13. სხვა აქტივები	12
14. საინვესტიო ქონება	13
15. ძირითადი საშუალებები.....	14
16. არამატერიალური აქტივები	15
17. გადავადებული საგადასახადო აქტივი	15
18. მიღებული სესხები.....	17
19. სუბორდინირებული სესხები.....	18
20. სხვა ვალდებულებები	19
21. საწესდებო კაპიტალი	19
22. პოტენციური ვალდებულებები	20
23. ოპერაციები და კავშირებულ მხარეებთან	21
24. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	22
25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა	23

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტის“ ხელმძღვანელობასა და აქციონერებს

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტის“ (შემდგომში - „კომპანია“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებისგან, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში, „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები, რაც გულისხობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების“ საერთაშორისო საჭიროს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ მოთხოვნებთან და ამასთანავე ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვანი გარემოება - ფუნქციონირებადობასთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა

გვსურს, თქვენი ყურადღება შევაჩეროთ ფინანსური ანგარიშგების მე-2 შენიშვნაზე, რომელიც გვიჩვენებს, რომ კომპანიას აქვს ფინანსური და არაფინანსური შეზღუდვები არარეზიდენტი ფინანსური ინსტიტუტების მიერ მიღებულ სესხებზე. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანია ვერ აკმაყოფილებდა აღნიშნული ფინანსური ინსტიტუტების მიერ დაწესებული ფინანსური შეზღუდვების ნაწილს უმეტესწილად ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტების დანერგვის გამო. დარღვევის შემთხვევაში, აღნიშნულ ფინანსურ ინსტიტუტებს უფლება აქვთ მოითხოვონ მათ მიერ გაცემული სესხის დარჩენილი მირი და მასზე დარიცხული პროცენტი. ამის გამო, კომპანია წარადგენს აღნიშნულ თანხებს მიმდინარე ნაწილად.

როგორც მე-2 შენიშვნაშია აღნიშნული, ეს მოვლენები და პირობები, სხვა საკითხებთან ერთად, მიუთითებს არსებითი განუსაზღვრელობის არსებობაზე, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს ბადებს კომპანიის უნართან დაკავშირებით, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. ჩვენი მოსაზრება მოდიფიცირებული არ არის ამ საკითხთან მიმართებით.

ხელმძღვანელობისა და მართვის უფლებით აღჭურვილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს და, საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს საქმიანობის უწყვეტობა და მასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია, ოპერაციების შეჩერება ან არ აქვს ამის გარდა სხვა არჩევანი.

მართვის უფლებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას.

უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად განიხილება, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვეგებმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახს გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას;

- მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვავთ მოსაზრებას რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის გამოყენება ფინანსური ანგარიშების მომზადების პროცესში და არსებობს თუ არა მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობები, რაც საფუძვლიან ეჭვს ბადებს კომპანიის შესაძლებლობაზე, საქმიანობა განაგრძოს როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავრწმუნდით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებული ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე და თუ ასეთი განმარტებითი შენიშვნა არის შეუსაბამო, გავცეთ მოდიფიცირებული დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ემყარება აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშება მირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მართვის უფლებით აღჭურვილი პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებსა და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

გარიგების პარტნიორი, რომელიც პასუხისმგებელია აუდიტზე, რომლის შედეგებიც ასახულია დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნაში, არის:

ივანე ჟუჟუნაშვილი (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-720718)

გარიგების პარტნიორი
თბილისი, საქართველო
18 ივლისი, 2019 წელი

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
საპროცენტო შემოსავალი	5	12,574,289	8,823,798
საპროცენტო ხარჯი	5	(6,198,097)	(4,206,468)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		6,376,192	4,617,330
გაუფასურების რეზერვი	6	(1,395,021)	(312,551)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი		4,981,171	4,304,779
ჯარიმები და საკომისიო შემოსავალი	7	524,826	578,735
წმინდა მოგება წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულებით შეფასებიდან			56,693
პერსონალის ხარჯი		(3,607,195)	(2,651,414)
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	8	(2,159,655)	(1,896,200)
სხვა შემოსავალი, წმინდა		(56,104)	42,227
შემოსავალი (ხარჯი) საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან და პირველადი აღიარებიდან კურსთაშორის სხვაობიდან წარმოშობილი ზარალი, წმინდა	14	128,516	(30,755)
მოგება (ზარალი) დაბეგვრამდე		(43,882)	(117,267)
მოგების გადასახადის სარგებელი(ხარჯი)	9	61,293	(81,784)
წლის წმინდა მოგება(ზარალი)		(171,030)	205,014

ფინანსური ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის, ხელმძღვანელობის
მხრიდან 2019 წლის 18 ივლისს დამტკიცებულია შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი

გ. ნასყიდაშვილი

ფინანსური დირექტორი

ი. ხორავა

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
აქტივები			
ფული და ფულის ეკვივალენტები	10	4,461,782	3,201,345
რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინტრუმენტები მოგება-ზარალში ასახვით	11	67,870	907,721
გაცემული სესხები	12	39,964,986	35,265,472
სხვა აქტივები	13	354,949	590,772
საინვესტიციო ქონება	14	2,444,057	2,425,224
ძირითადი საშუალებები	15	523,694	772,593
არამატერიალური აქტივები	16	274,052	121,506
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	17	560,512	121,020
მთლიანი აქტივები		48,651,902	43,405,653
ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	18	41,278,859	36,245,240
სუბორდინირებული სესხები	19	3,681,705	1,957,403
სხვა ვალდებულებები	20	209,867	285,794
მთლიანი ვალდებულებები		45,170,431	38,488,437
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	21	1,136,346	1,110,546
საემისიო კაპიტალი	21	2,493,750	2,287,350
გაუნაწილებელი მოგება (დაგროვილი ზარალი)		(148,625)	1,519,320
მთლიანი კაპიტალი		3,481,471	4,917,216
მთლიანი ვალდებულებები და კაპიტალი		48,651,902	43,405,653

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

კაპიტალში ცვლილების ანგარიშგება

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	საემისიო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება (დაგროვილი ზარალი)	სულ
ბალანსი 31 დეკემბერი 2016	<u>1,010,546</u>	<u>1,487,350</u>	<u>1,314,306</u>	<u>3,812,202</u>
გამოშვებული აქციები	100,000	800,000	-	900,000
წლის წმინდა მოგება	-	-	205,014	205,014
ბალანსი 31 დეკემბერი 2017	<u>1,110,546</u>	<u>2,287,350</u>	<u>1,519,320</u>	<u>4,917,216</u>
ცვლილება სააღრიცხვო პოლიტიკაში - ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები (15% გადასახადის განაკვეთის გამოკლებით)	-	-	(1,496,915)	(1,496,915)
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს, სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების შემდეგ გამოშვებული აქციები	1,110,546	2,287,350	22,405	3,420,301
წლის წმინდა ზარალი	25,800	206,400	-	232,200
ბალანსი 31 დეკემბერი 2018	<u>1,136,346</u>	<u>2,493,750</u>	<u>(171,030)</u>	<u>(171,030)</u>
			<u>(148,625)</u>	<u>3,481,471</u>

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება დაბევრამდე		(232,323)	286,798
კორექტირებები			
სესხების გაუფასურების ხარჯი	6	1,395,021	312,551
ცვეთა და მორტიზაცია		338,774	285,460
კურსთაშორისი სხვაობიდან წარმოქმნილი ზარალი		43,882	117,267
წმინდა მოგება მოგება-ზარალში აღიარებული რეალური		-	(56,693)
ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან			
მოგება საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან და საწყისი აღიარებიდან	14	(128,516)	30,755
საპროცენტო შემოსავალი	5	(12,574,289)	(8,823,798)
საპროცენტო ხარჯი	5	6,198,097	4,206,468
ზარალი ძირითადი საშუალებების გასვლიდან		7,433	30,823
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობაზე სამუშაო კაპიტალში ცვლილებამდე		(4,951,921)	(3,610,369)
(ზრდა)/კლება საოპერაციო აქტივებში:			
გაცემული სესხები		(7,742,388)	(5,826,488)
სხვა აქტივები		236,592	(217,668)
მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები		839,851	262,282
ზრდა/(კლება) საოპერაციო ვალდებულებებში:			
სხვა ვალდებულებები		(77,238)	291,213
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობაზე მოგების გადახსადასა და პროცენტამდე		(11,695,104)	(9,101,030)
გადახდილი პროცენტები	19	(6,100,106)	(3,325,329)
მიღებული პროცენტები		12,591,138	8,001,463
გადახდილი მოგების გადასახადი		(119,524)	-
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		(5,323,596)	(4,424,896)
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(69,698)	(103,517)
საინვესტიციო ქონების შეძენა		(136,317)	(131,731)
შემოსავალი საინვესტიციო საქმიანობის რეალიზაციიდან		246,000	4,980
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(180,156)	(3,577)
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან		(140,171)	(233,845)
ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან			
სესხის მიღება, წმინდა	19	5,204,534	6,289,542
შემოსავალი აქციების გამოშვებიდან		232,200	900,000
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან		5,436,734	7,189,542
ფულის და ფულის ეკვივალენტების წმინდა ზრდა (კლება)		(27,033)	2,530,801
ფულის და ფულის ეკვივალენტების წლის დასაწყისში კურსთაშორისი სხვაობის გავლენა ფული და ფულის ეკვივალენტებზე	10	3,201,345	1,068,785
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოსათვის	10	1,287,470	(398,241)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოსათვის		4,461,782	3,201,345

10-48 გვერდებზე არსებული შენიშვნები წარმოადგენს ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

1. ზოგადი ინფორმაცია

მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი (შემდეგ - კომპანია) წარმოადგენს საქაფიო საზოგადოებას, რომელიც დაფუძნდა 2006 წლის 12 სექტემბერს თბილისში, საქართველო, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანია დარეგისტრირებულია თბილისის საგადასახადო ინსპექციის მიერ, საიდენტიფიკაციო ნომრით 206238800.

კომპანიის საქმიანობის ზედამხედველობა ხდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ, „მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ“ კანონის საფუძველზე.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა არის მიკრო სესხების (რომლის ზედა ზღვარი 2017 წლის დეკემბრიდან არის 100,000 ლარი) გაცემა. კომპანია მიზანია გახდეს ლიდერი მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართულ ბაზარზე და მომხმარებელს სთავაზობს პროდუქტების მრავალფეროვან არჩევანსა და კვალიფიციურ თანამშრომლებს. კომპანიის ფინანსური პროდუქტებია: აგრო სესხები, ბიზნეს სესხები, სამომხმარებლო სესხები და სალომბარდე სესხები.

კომპანიას გააჩნდა 14 სერვისი ცენტრი 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, ქ. თბილისი, სულხან ცინცაძის 12.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის აქციონერები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგი სახით:

აქციონერები	აქციების რაოდენობა 2018	ტიპი	31 დეკემბერი 2018, %	საქაფიო კაპიტალი ლარი
ისტერნ კაპიტალ ეი ეს	440,785	ჩვეულებრივი	38.87%	440,785
შპს გრინინვესტი 10% ნაკლები წილის მფლობელი	195,171	ჩვეულებრივი	17.21%	195,171
აქციონერები	500,390	ჩვეულებრივი	43.91%	500,390
	1,136,346		100%	1,136,346

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის აქციონერები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგი სახით:

აქციონერები	აქციების რაოდენობა 2017	ტიპი	31 დეკემბერი 2017, %	საქაფიო კაპიტალი ლარი
ისტერნ კაპიტალ ეი ეს	440,785	ჩვეულებრივი	38.87%	440,785
შპს გრინინვესტი 10% ნაკლები წილის მფლობელი	195,171	ჩვეულებრივი	17.21%	195,171
აქციონერები	474,590	ჩვეულებრივი	43.91%	474,590
	1,110,546		100%	1,110,546

კომპანიის საქაფიო კაპიტალის შესახებ დამატებითი ინფორმაცია შეგიძლიათ იხილოთ 21-ე შენიშვნაში.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

2. ფინანსური ანგარიშგების მომზადების საფუძველი

ანგარიშგების შესაბამისობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ბასს) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (მთლიანობაში ფასს—ები) შესაბამისად.

მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები, რომლებიც გამოყენებულია აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების მე-3 შენიშვნაში.

შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა ფინანსური ინსტრუმენტებისა, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით და საინვესტიციო ქონებისა, რომელიც თავდაპირველი აღიარების შემდგომ შეფასებულია რეალური ღირებულებით.

კომპანია ოპერაციებს აღრიცხავს და ფინანსურ ანგარიშგებას ამზადებს ქართულ ლარში (ლარი), ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად (ფასს), როგორც მოეთხოვება ქართული კანონმდებლობით.

კომპანიის საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრამდე.

ფასს-ების შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებების გამოყენებას. მსჯელობის საფუძველზე ხელმძღვანელობამ უნდა გამოიყენოს ყველაზე შესაფერისი სააღრიცხვო შეფასებები.

საქმიანობის უწყვეტობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია კომპანიის საქმიანობის უწყვეტობის საფუძველზე იმ დაშვებით, რომ კომპანია განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნორიზებად მომავალში. კომპანიის ხელმძღვანელობასა და მეწილეებს სურვილი აქვთ, განავითარონ კომპანიის საქმიანობა საქართველოში. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ უწყვეტობის პრინციპის გამოყენება შესაფერისია კომპანიისთვის.

უნდა აღინიშნოს, რომ კომპანიას აქვს ფინანსური და არაფინანსური შეზღუდვები არარეზიდენტი ფინანსური ინსტიტუტებისაგან მიღებულ სესხებზე. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანია ვერ აკმაყოფილებდა აღნიშნული ფინანსური ინსიტუტების ფინანსური შეზღუდვების ნაწილს. ასეთ შემთხვევაში, ამ ფინანსურ ინსტიტუტებს უფლება აქვთ მოითხოვონ მათ მიერ გაცემული სესხის დარჩენილი ძირისა და მასზე დარიცხული პროცენტის დაბრუნება. ამის გამო, კომპანიამ წარადგინა ასეთი სესხები მიმდინარედ. ამისდა მიუხედავად, ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ მიუხედავად ფინანსური ინსტიტუტების საკონტრაქტო უფლებისა, შეზღუდვის შემთხვევაში მოითხოვონ თანხის დაბრუნება, ასეთი სცენარის განვითარება ნაკლებ სავარაუდოა ორი მიზეზის გამო:

- პირველი - დარღვევის ტექნიკური (მეთოდური) ხასიათი. იმის გამო, რომ ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები უფრო კონსერვატიული მიდგომებით ხასიათდება ვიდრე ბასს 39 ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება, პირველადი მიღების დროს უარყოფითი შედეგები კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე აისახა. აღნიშნული უარყოფითი შედეგები პარტიორ ფონდების და სხვა დაინტერესებული მხარეების მოლოდინებში ჯდებოდა;
- მეორე, კომპანიამ გაზარდა კაპიტალი 2019 წელს 2,974 ათასი ლარით, რომელმაც გამოასწორა ახალი სტანდარტით გამოწვეული უარყოფითი შედეგები 2019 წლის ივლისისთვის. ამის გამო, აღარ არსებობს საკონტრაქტო უფლების გამოყენების აუცილებლობა.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

2. ფინანსური ანგარიშგების მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

ახალი სტანდარტების, ინტერპრეტაციებისა და შესწორებების მიღება:

ა) 2018 წლის პირველი იანვრის შემდეგ ძალაში მყოფი ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები:

ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები ან შესწორებები, რომელიც ეფექტურია 2018 წლის 1 იანვრიდან და ორგანიზაციის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჰქონდა გარკვეული ზეგავლენა, არის:

- ფას 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები: კლასიფიკაცია და გაზომვა;
- ფას 15 – შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან.

ზემოთხსენებული ცვლილებებიდან კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე მნიშვნელოვანი გავლენა იქნია ფას 9-ის დანერგვამ. ფას 9-ის მიღებით გამოწვეული ცვლილებები აისახა 2018 წლის 1 იანვარს. დეტალური ინფორმაცია ფას 9 ფინანსური ინსტრუმენტების ეფექტის შესახებ, სტანდარტის მოთხოვნებზე გადასვლის თარიღისთვის მოცემულია მე-6 და მე-12 შენიშვნაში. ფას 15-ის ეფექტის, სტანდარტის მოთხოვნებზე გადასვლის თარიღისთვის, არ ჰქონია მნიშვნელოვანი გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაზე, შესაბამისად კომპანიას არ გაუკეთებია ნაშთების რაიმე სახის კორექტირება.

ბ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული:

გამოცემულია ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომელთა დაცვა სავალდებულოა მომავალი საანგარიშებო პერიოდებიდან და რომლებიც კომპანიას არ დაუნერგავს ნაადრევად. მათგან ყველაზე მნიშვნელოვანია

ფასს 16 იჯარა

ფასს 16 მოქმედების სფეროში შედის ყველა იჯარის ხელშეკრულება, გარდა გამონაკლისებისა. ხელშეკრულება მთლიანად არის საიჯარო ხელშეკრულება, ან შეიცავს იჯარას, თუ ხელშეკრულების მეშვეობით ხდება იდენტიფიცირებული აქტივის კონტროლის უფლების გადაცემა გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ანაზღაურების მიღების სანაცვლოდ. სტანდარტი მოიცავს ორ გამონაკლისს: საიჯარო აქტივის დაბალი ღირებულება (მაგ: პერსონალური კომპიუტერები) და მოკლევადიანი იჯარები (მაგ: იჯარა, რომლის ვადა ტოლია ან ნაკლებია 12 თვეზე). იჯარის დაწყების თარიღისთვის, მოიჯარე აღიარებს იჯარის ვალდებულებას და აქტივს, როგორც აქტივის გამოყენების უფლებას იჯარის ვადის განმავლობაში. მოიჯარემ ცალკე უნდა აღიაროს საიჯარო ვალდებულების საპროცენტო ხარჯი და აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთის ხარჯი.

ამ სტანდარტით მეიჯარეთათვის სააღრიცხვო მიდგომა დიდწილად არ იცვლება. ისინი უწინდებულად დააკლასიფიცირებენ იჯარას საოპერაციოდ ან ფინანსურად.

ფასს 16 მოქმედებს ყოველწლიური საანგარიშებო პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2019 წლის 1 იანვარს ან ამ თარიღის შემდეგ. მისი ვადაზე ადრე მიღება დაშვებულია, თუ ამავდროულად მიღებული იქნება ფასს 15 შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან.

კომპანიამ განსაზღვრა ფასს 16 - ის დანერგვის ეფექტი ფინანსურ ანგარიშგებაზე. 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ამ სტანდარტის დანერგვით კომპანია ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას და ამ აქტივის გამოყენების უფლებასთან დაკავშირებულ ვალდებულებას 1,009 ათასი ლარის ოდენობით.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები

კომპანია ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების შემუშავებას მომავალი პერიოდებისათვის. შეფასებები და გადაწყვეტილებები შემუშავებულია გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს საწარმოს ფუნქციონირებას განსაზღვრული მომავლის პირობებში. მომავალ პერიოდებში მიღებული გამოცდილება შესაძლოა განსხვავებული იყოს ამ შეფასებებისა და დაშვებებისაგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია:

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვის შეფასება - ქვემოთ მოცემულია კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ სააღრიცხვო პოლიტიკაში გამოყენებული ძირითადი შეფასებები, რომლებიც ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების (ზარალის) რეზერვების შეფასებაზე:

- დეფოლტის ალბათობა: დეფოლტის ალბათობა (PD) წარმოადგენს მთავარ მონაცემს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისას. დეფოლტის ალბათობა არის მაჩვენებელი, რომელიც გვიჩვენებს დეფოლტის მოხდენის ალბათობას კონკრეტულ პერიოდში, რომლის გაანგარიშებისას გამოიყენება ისტორიული მონაცემები და სამომავლო პირობებთან დაკავშირებული დაშვებები და მოლოდინი;
- ზარალი ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში: ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) არის შესაძლო ზარალის შეფასება, რომელიც წარმოიშვება დეფოლტის შემთხვევაში. იგი ეფუძნება ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და იმ ნაკადებს შორის სხვაობას, რომლის მიღებასაც ელის კრედიტორი, სესხის უზრუნველყოფებიდან და კრედიტის ერთიანი გაზრდით მიღებული ნაღდი ფულის ნაკადების გათვალისწინებით;
- საპროგნოზო სცენარების დადგენა: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) გაზომვისას კომპანია იყენებს გონივრულ და ფაქტებით გამყარებულ საპროგნოზო ინფორმაციას, რომელიც ეფუძნება დაშვებებს სხვადასხვა ეკონომიკური ფაქტორის სამომავლო მოქმედებისა და ამ ფაქტორების ურთიერთებულების შესახებ

უზრუნველყოფის საგნის ღირებულების შეფასება - ხელმძღვანელობა რეგულარულად განიხილავს უზრუნველყოფის საგნის საბაზრო ღირებულებას. ხელმძღვანელობა იყენებს საკუთარ გამოცდილებას რეალური ღირებულების დასაკორექტირებლად. უზრუნველყოფის მოცულობა დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკზე.

გადასახადები - ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში კომპანია ახორციელებს ბევრ ოპერაციას და გაანგარიშებას, რომელთათვისაც საბოლოო დაბეგვრის საკითხები განსაზღვრული არაა. შედეგად კომპანია საგადასახადო ვალდებულებებს აღიარებს სავარაუდო შეფასებების საფუძველზე იმის შესახებ, ექნება თუ არა ადგილი დამატებით გადასახადების და პროცენტის დარიცხვას. ეს საგადასახადო ვალდებულებები აღიარდება იმის მიუხედავად, რომ კომპანია დარწმუნებულია რომ მას შეუძლია თავისი საგადასახდო დეკლარაციების დასაბუთება, კომპანია მაინც თვლის, რომ ასებობს გარკვეული პრობლემული არები დეკლარაციებში, რომელთა ამოწმურავად დასაბუთება შესაძლოა ვერ მოხერხდეს საგადასახადო შემოწმებისას. შედეგად კომპანია ცდილობს მინიმუმამდე დაიყვანოს ამასთან დაკავშირებული რისკები. სხვადასხვა ფაქტორების, მათ შორის წარსული გამოცდილების ანალიზის და საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციების მიხედვით, კომპანია თვლის, რომ მის მიერ გაკეთებული საგადასახადო ვალდებულებების დარიცხვები ადგევატურია ყველა არააუდიტირებული წლისთვის. ეს მოსაზრება ეყრდნობა დაშვებებს და შეფასებებს და შეიძლება შეიცავდეს კომპლექსურ მსჯელობებს მომავალ მოვლენებზე. იმდენად, რამდენადაც ამ საკითხების საბოლოო საგადასახადო შედეგები განსხვავდება არსებული საბულალტრო ჩანაწერების თანხებისაგან, ასეთი სხვაობები გავლენას იქონიებს საგადასახადო ხარჯზე იმ პერიოდში, როცა ასეთი გადაწყვეტილება იქნა მიღებული.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა

კომპანიას გააჩნია ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებასთან დაკავშირებული სხვადასხვა სახის რისკები. მოცემულ შენიშვნაში აღწერილია ფინანსური რისკების მართვის მიზანი, პოლიტიკა და გზები, ასევე მათი განსაზღვრის მეთოდები. აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებული რაოდენობრივი ინფორმაცია მოცემულია ამ ფინანსურ ანგარიშგებებში.

ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტები

ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტები, საიდანაც კომპანიას წარმოეშობა რისკები არის შემდეგი:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
ფული და ფულის ეპივალენტები	4,461,782	3,201,345
გაცემული სესხები	39,964,986	35,265,472
მიღებული სესხები	41,278,859	36,245,240
სუბორდინირებული სესხები	3,681,705	1,957,403
სხვა ვალდებულებები	92,335	64,272

ძირითადი მიზნები, პოლიტიკები და პროცესები

კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია სააქციო საზოგადოების რისკის მართვის პოლიტიკისა და ძირითადი მიზნების განსაზღვრაზე. იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იყოს აღნიშნული პოლიტიკის დაცვა და რისკების მართვის მიზნების ეფექტურად შესრულება, საბჭოს მიერ დელეგირებულია სამუშაო პროცესის ამ კუთხით წარმართვა სხვადასხვა განყოფილების უმაღლეს ხელმძღვანელობაზე.

სამეთვალყურეო საბჭოს საერთო მიზანია აამოქმედოს ისეთი პოლიტიკა, რომელიც მაქსიმალურად შეამცირებს რისკს და უარყოფითად არ იმოქმედებს კომპანიის კონკურენტუნარიანობაზე და მოქნილობაზე. აღნიშნული პოლიტიკა ქვემოთ უფრო დეტალურად არის განხილული.

- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდობის რისკი;
- საბაზრო რისკი:
  - სავალუტო რისკი;
  - საპროცენტო განაკვეთის რისკი.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე განიცდის ფინანსურ ზარალს სხვა მხარის მიერ ვალდებულების ვერ შესრულებით. საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება ისეთი ოპერაციების შედეგად, რომელიც წარმოშობს ფინანსურ აქტივებს.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა მიკრო სესხების გაცემაა და შესაბამისად, საკრედიტო რისკი უმნიშვნელოვანეს როლს თამაშობს მისო-ს რისკების მართვაში. იმისათვის, რომ მსგავსმა შემთხვევებმა კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა მნიშვნელოვნად არ დააზარალოს, გამოიყენება სხვადასხვა სამუშაო მეთოდი, რაც უზრუნველყოფს საკრედიტო რისკების დროულად იდენტიფიცირებასა და მათ ეფექტურად მართვას.

წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, კომპანია იყენებს განსაზღვრულ საკრედიტო პოლიტიკას, რომელიც მოიცავს რისკის მართვის შემდეგ ძირითად ეტაპებს:

- საკრედიტო კომიტეტის დავალებები;
- გაცემული სესხების მონიტორინგი;
- ისეთ სესხებთან მუშაობა, რომელთა სახელშეკრულებო პირობები დაირღვა.

საკრედიტო კომიტეტი არის ანალიტიკური ორგანო, რომელსაც ევალება კომიტეტზე წარმოდგენილი სესხის განაცხადში მოცემული ინფორმაციის ანალიზი, საკრედიტო რისკების

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

განსაზღვრა და მინიმუმადე დაიყვანა. ის დამოუკიდებელია და წარმოადგენს მისო-ს ერთადერთ ორგანოს, რომელიც უფლებამოსილია მიიღოს გადაწყვეტილება არსებული სესხის განაცხადის დაფინანსება/არდაფინანსების შესახებ.

კომიტეტზე წარმოდგენილი ინფორმაციის სისწორეზე პასუხისმგებელია სესხის ოფიცერი, რომელიც კლიენტის ბიზნესის დეტალურად შესწავლისა და მისი საკრედიტო რისკის პირველადი შეფასების საფუძველზე ავსებს სასესხო განაცხადს. შედეგად, კომიტეტის წევრები კრიტერიუმების მიხედვით (კლიენტის საკრედიტო ისტორია; ფინანსური მდგომარეობა; ბიზნესის კონკურენტუნარიანობა და ა.შ.) ქულებით აფასებენ სესხის განაცხადს.

საკრედიტო რისკის შემცირება ხდება ასევე სესხის, უძრავი ქონებით, ან სხვა მატერიალურად ფასული ნივთით უზრუნველყოფის საფუძველზე.

მომხმარებლის კრედიტუნარიანობის ანალიზი და მისი საქმიანობის შესწავლა ამცირებს ფინანსური ზარალის რისკს. მონიტორინგს ახორციელებენ კრედიტი ოფიცრები, რომლებიც ხელმძღვანელობასთან არიან ანგარიშვალდებულნი. კომპანია არ იყენებს მონიტორინგის მკაფრად განსაზღვრულ გრაფიკს.

საკრედიტო რისკის მატარებელი ფინანსური აქტივების მაქსიმალური მოცულობა შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
ფული და ფულის ეკვივალენტები (ნაღდი ფულის გამოკლებით)	3,904,214	2,485,541
გაცემული სესხები	39,964,986	35,265,472
	43,869,200	37,751,013

კომპანიის საკრედიტო განყოფილება რეგულარულად აკეთებს სესხების ვადიანობის ანალიზს. ხელმძღვანელობას მართებულად მიაჩნია ვადიანობის ანალიზის და სხვა საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული ინფორმაციის წარდგენა ისეთი სახით, როგორც წარდგენილია მე-12 შენიშვნაში.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შემცირდება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების გავლენით.

საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას კომპანიის მიერ პროცენტიანი, სავაჭრო ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფინანსური წაკადები იმერყევებს საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო (საპროცენტო რისკი) და უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის გამო (სავალუტო რისკი).

- საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი შეიძლება წარმოშვას ბაზარზე არსებულმა საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებამ, რამაც, შესაძლოა, უარყოფითად იმოქმედოს კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებაზე. რისკი შეიძლება წარმოშვას ვალდებულებების შესრულების ვადების შეუსაბამობამ, ასევე, ასეთი აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასების შესაძლებლობამ.

- სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა ერთი ვალუტის მიმართ მეორის ფასის ცვლილებით. სავალუტო რისკი არანაკლებ გავლენას ახდენს კომპანიის ფინანსური რისკების განსაზღვრაში. კომპანია ატარებს სავალუტო რისკს, რომელიც დაკავშირებულია მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად წაკადებთან.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ორგანიზაციის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

ფინანსური აქტივები	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სულ
ფული და ფულის ეპივალენტები	3,768,391	631,326	62,065	4,461,782
გაცემული სესხები **	34,855,576	5,081,563	27,847	39,964,986
სულ ფინანსური აქტივები	38,623,967	5,712,889	89,912	44,426,768
ფინანსური ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	1,573,862	35,175,003	4,529,994	41,278,859
სუბორდინირებული სესხები	1,701,665	1,770,380	209,660	3,681,705
სხვა ვალდებულებები	92,335	-	-	92,335
სულ ფინანსური ვალდებულებები	3,367,862	36,945,383	4,739,654	45,052,899
ღია საბალანსო პოზიცია	35,256,105	(31,232,494)	(4,649,742)	
შეზღუდული ფული ბანკში*	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სულ
სესხები უზრუნველყოფილი შეზღუდული ფულით*	33,513,101	28,662,671	4,918,300	33,580,971
**				
გაცემული სესხები				
გაუფასურების რეზერვის	37,289,018	6,409,093	30,033	43,728,144
გამოკლებით				
გაუფასურების რეზერვი	2,433,442	1,327,530	2,186	3,763,158

*დეტალები შეზღუდულ ფულსა და სესხების უზრუნველსაყოფად ბანკში ჩადებულ თანხებზე შეგიძლიათ იხილოთ მე-11 შენიშვნაში.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ორგანიზაციის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

ფინანსური აქტივები	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სულ
ფული და ფულის ეპივალენტები	590,690	2,606,677	3,978	3,201,345
გაცემული სესხები	25,225,510	10,007,956	32,006	35,265,472
სულ ფინანსური აქტივები	25,816,200	12,614,633	35,984	38,466,817
ფინანსური ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	2,349,606	31,797,655	2,097,979	36,245,240
სუბორდინირებული სესხები	919,561	1,037,842	-	1,957,403
სხვა ვალდებულებები	64,272	-	-	64,272
სულ ფინანსური ვალდებულებები	3,333,439	32,835,497	2,097,979	38,266,915
ღია საბალანსო პოზიცია	22,482,761	(20,220,864)	(2,061,995)	

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სულ
შეზღუდული ფული ბანკში*	-	19,441,165	2,179,288
სესხები უზრუნველყოფილი შეზღუდული ფულით*	20,656,040	56,692	-

*დეტალები შეზღუდულ ფულსა და სესხების უზრუნველსაყოფად ბანკში ჩადებულ თანხებზე შეგიძლიათ იხილოთ მე-11 შენიშვნაში.

სავალუტო რისკის მგრძნობელობა

მოცემული ცხრილი წარმოადგენს ორგანიზაციის მგრძნობელობას აშშ დოლარის და ევროს ლართან მიმართებაში 20%-ით გაზრდაზე და შემცირებაზე. 20% არის მგრძნობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება ხელმძღვანელობის მიერ სავალუტო რისკის შიდა კონტროლისთვის და წარმოადგენს სავალუტო კურსის სხვაობის შეფასებას ხელმძღვანელობის მიერ. მგრძნობიარობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ ცნობილი უცხოურ ვალუტაში გამოსახულ ფულად აქტივებს და აკორექტირებს მათ კონვერტაციას პერიოდის ბოლოს 20%-ის სხვაობით უცხოურ ვალუტაში.

2018 და 2017 წლის 31 დეკემბერს წმინდა მოგებაზე და კაპიტალზე გავლენა დამყარებული აქტივების ღირებულებაზე შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2018		31 დეკემბერი 2017	
	+20%	-20%	+20%	-20%
სავალუტო რისკის მგრძნობელობა				
აშშ დოლარის ეფექტი	(536,353)	536,353	(167,278)	167,278
ევროს ეფექტი	53,532	(53,532)	23,459	(23,459)
	(482,821)	482,821	(143,819)	143,819

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას შეექმნება სირთულეები მიმდინარე ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის საკონტრაქტო პირობების შესრულებისას.

ფინანსური ვალდებულებების ლიკვიდურობა 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	ერთ წლამდე	ერთი წლიდან 5 წლამდე	5 წლის შემდეგ	სულ
მიღებული სესხები*	37,957,639	3,318,185	-	41,278,859
სუბორდინირებული სესხები	76,318	3,605,388	-	3,681,705
სხვა ვალდებულებები	92,335	-	-	92,335
	38,126.292	3,912,398	-	45,052,899

* როგორც ეს მე-2 შენიშვნაშია მოცემული, კომპანია წარადგენ არარეზიდენტი ფინანსური ინსტიტუტებიდან მიღებული სესხების ნაწილს მიმდინარედ, რადგანაც მათზე დარღვეული ფინანსური შეზღუდვების ნაწილი. აღნიშნული დარღვევა ძირითადად გამოწვეულია ფასს 9-ის დანერგვის ეფექტით. კომპანია არ იმედოვნებს, რომ აღნიშნული ფინანსური ინსტიტუტები გამოიყენებენ თავიანთ უფლებას და მოითხოვენ დარჩენილ ძირსა და მასზე დარიცხულ პროცენტს.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ლიკვიდურობა 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	ერთ წლამდე	ერთი წლიდან 5 წლამდე	5 წლის შემდეგ	სულ
მიღებული სესხები	16,598,272	19,646,968	-	36,245,240
სუბორდინირებული სესხები	29,002	1,928,402	-	1,957,403
სხვა ვალდებულებები	209,867	-	-	209,867
	16,837,140	21,575,370	-	38,412,510

კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას კომპანია მიზნად ისახავს:

- უზრუნველყოს ფუნქციონირებადი საწარმოს სტატუსის შენარჩუნების უნარი, ისე რომ არ შეწყვიტოს მეწილეებისათვის სარგებლის მოტანა;
- დააკმაყოფილოს ეროვნული ბანკისა და მსესხებლების მოთხოვნები კაპიტალთან მიმართებაში; და
- გამოიმუშაოს მეწილეებისათვის სარგებელი რისკის დონის თანაბარზომიერად მომსახურების შეფასებით.

კომპანია განსაზღვრავს კაპიტალის სიდიდეს რისკის პროპორციულად. კომპანია მართავს და აკორექტირებს კაპიტალის სტრუქტურას ეკონომიკური მდგომარეობის ცვლილებებისა და ძირითადი აქტივებისათვის მახასიათებელი რისკების გათვალისწინებით. აღნიშნულის განსახორციელებლად, შესაძლებელია კომპანიამ დააკორექტიროს მეწილეებისათვის გადასახდელი დივიდენდების თანხა, დაუბრუნოს კაპიტალი მეწილეებს, გამოუშვას ახალი აქციები, ან გაყიდოს აქტივები ვალის დაფარვის მიზნით.

კომპანია თანხვედრაშია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებულ საწესდებო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებთან 500,000 და 250,000 ლარის ოდენობით, 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შესაბამისად.

5. წმინდა საპროცენტო შემოსავლები

საპროცენტო შემოსავლები 2018 და 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო პერიოდისთვის შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	2018	2017
საპროცენტო შემოსავალი ამორტიზებულ ფინანსურ ვალდებულებებზე გაცემული სესხები	12,574,289	8,823,798
	12,574,289	8,823,798
საპროცენტო ხარჯი ამორტიზებულ ფინანსურ ვალდებულებებზე სესხები	(5,507,511)	(4,068,356)
სუბორდინირებული სესხები	(343,745)	(138,112)
სვოპ ოპერაციების ხარჯი	(346,841)	-
	(6,198,097)	(4,206,468)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	6,376,192	4,617,330

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი”

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

6. სესხების გაუფასურების რეზერვი

სესხების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა 2018 წლის საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ეტაპი 1 12-თვიანი ECL	ეტაპი 2 სრული ECL- არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	ეტაპი 3 სრული ECL- საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
ბალანსი წლის დასაწყისში ბასს 39- ის მიხედვით ცვლილებები გამოწვეული ფასს 9-ის დანერგვით	-	-	704,984
ბალანსი წლის დასაწყისში ფასს 9- ის მიხედვით ახალი გაცემული სესხები	488,199	426,086	1,551,775
გადატანა პირველ ეტაპზე	1,877,901	-	1,877,901
გადატანა მეორე ეტაპზე	59,830	(50,255)	(9,575)
გადატანა მესამე ეტაპზე	(2,137,975)	2,150,973	(12,998)
დაფარული სესხები წლის მანძილზე	-	(1,539,855)	1,539,855
ჩამოწერილი სესხები	(1,213,763)	(812,538)	(1,649,206)
ადრე ჩამოწერილი სესხებიდან	-	-	(154,477)
მიღებული თანხები საკრედიტო რისკის	-	-	(3,675,507)
ცვლილებით გამოწვეული	1,682,784	597,280	912,563
ცვლილებები ბალანსი წლის ბოლოს	756,976	771,691	2,212,932
			3,741,599

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

6. სესხების გაუფასურების რეზერვი (გაგრძელება)

სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულების მომრაობა 2018 წლის საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1 12-თვიანი ECL	ეტაპი 2 სრული ECL- არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	ეტაპი 3 სრული ECL- საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
ბალანსი წლის დასაწყისში ბასს 39-ის და IFRS 9-ის მიხედვით	-	-	-	35,970,456
ბალანსი წლის დასაწყისში ფასს 9- ის მიხედვით	28,168,034	4,506,422	3,296,000	35,970,456
ახალი გაცემული სესხები	51,691,424	-	-	51,691,424
გადატანა პირველ ეტაპზე	1,635,079	(1,041,189)	(593,890)	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(17,576,206)	17,634,062	(57,856)	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(3,092,934)	3,092,934	-
დაფარული სესხები	(34,392,773)	(8,546,417)	(896,623)	(43,835,813)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	-	-	(154,476)	(154,476)
ადრე ჩამოწერილი სესხებიდან მიღებული თანხები	-	-	34,994	34,994
ბალანსი ბოლოს	29,525,558	9,459,944	4,721,083	43,706,585

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

6. სესხების გაუფასურების რეზერვი (გაგრძელება)

სესხების გაუფასურების რეზერვი 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	ბიზნეს სესხი	სამომზარებლო სესხი	აგრო სესხი	სულ
1 იანვარი 2017	(427,997)	(129,560)	(224,171)	(781,728)
რეზერვი საეჭვო სესხებზე	(179,430)	(35,202)	(97,919)	(312,551)
ჩამოწერილი სესხები მიმდინარე წელს	229,678	64,746	94,871	389,295
31 დეკემბერი 2017	(377,749)	(100,016)	(227,219)	(704,984)
მათ შორის:				
ჯგუფური გაუფასურება	(377,749)	(100,016)	(227,219)	(704,984)
სულ რეზერვის ხარჯი	(377,749)	(100,016)	(227,219)	(704,984)

7. ჯარიმები და საკომისიო შემოსავლები

ჯარიმები და საკომისიო შემოსავლები მოიცავს სესხის ადრე დაფარვის ჯარიმებსა და სხვა მომსახურების საკომისიოებს, რომლებმაც 2018 და 2017 წლებში შეადგინა 524,826 ლარი და 578,735 ლარი, შესაბამისად.

8. ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები

ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო წლებისთვის შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	2018	2017
საოპერაციო იჯარის ხარჯი	911,187	917,420
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	338,774	285,460
პროფესიონალური მომსახურების ხარჯი*	178,233	175,435
რეკლამის და მარკეტინგის ხარჯი	131,146	37,349
კომუნალური ხარჯი	114,037	86,185
საკომუნიკაციო ხარჯი	101,279	84,160
ოფისის რემონტის ხარჯი	83,664	134,502
მივლინების ხარჯი	60,306	12,400
სასამართლოსთან დაკავშირებული ხარჯი	33,249	-
ბანკის საკომისიო ხარჯი	28,029	26,280
საკანცელარიო ხარჯი	23,515	14,886
გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა	17,242	8,691
სხვა ხარჯი	138,994	113,432
	2,159,655	1,896,200

*აუდიტორული მომსახურების ხარჯმა 2018 წელს შეადგინა 27,516 ლარი (2017: 21,377 ლარი).

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

9. მოგების გადასახადის სარგებელი (ხარჯი)

სარგებელი (ხარჯი) მოგების გადასახადიდან 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული საანგარიშგებო პერიოდებისთვის შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	2018	2017
მიმდინარე მოგების გადასახდი	(114,038)	(99,752)
დროებითი სხავაობის ეფექტი	175,331	27,695
გამოყენებული საგადასახადო ზარალი	-	(9,727)
	61,293	(81,784)

რევონსილაცია ფაქტიურ და მოსალოდნელ მოგების გადასახადს შორის:

	2018	2017
მოგება დაბეგვრამდე	(232,323)	286,798
მოგების გადასახადის პროცენტი	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადი	34,848	(43,020)
შემოსავლები რომლებიც გათავისუფლებულია გადასახადისგან (ხარჯები რომლებიც არ გამოიქვითება)	26,445	(38,764)
	61,293	(81,784)

10. ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
ნაღდი ფული	557,568	715,804
ფული მიმდინარე საბანკო ანგარიშებზე ეროვნულ ვალუტაში	3,323,662	90,775
ფული მიმდინარე საბანკო ანგარიშებზე უცხოურ ვალუტაში	580,552	2,336,441
შეზღუდული ფული*	-	58,325
	4,461,782	3,201,345

*2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომაროებით, კომპანიას არ აქვს შეზღუდული ფული. 2017 წლის საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის არსებული ნაშთი წარმოადგენს 2018 წლის 5 თებერვლამდე ძალაში მყოფ სვოპის ოპერაციებისთვის არსებულ უზრუნველყოფის თანხას.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

11. რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები მოგებაში ან ზარალში ასახვით

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით რეალური ღირებულებით აღრიცხულმა ფინანსურმა ინსტრუმენტებმა მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეადგინეს 67,870 ლარი და 907,721 ლარი, შესაბამისად.

კომპანია ადგილობრივ ბანკებთან დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე იღებს დაფინანსებას ადგილობრივ ვალუტაში და გარანტიის სახით ამავე ბანკის დეპოზიტზე ათავსებს მიღებული თანხის შესაბამის თანხას უცხოურ ვალუტაში. ასეთი კონტრაქტები კლასიფიცირებულია, როგორც დერივატივები. დასკვნა გამოტანილია შემდეგ ინდიკატორებზე დაფუძნებით:

- ისინი ერთდროულად და ერთმანეთის მიყოლებით შედიან მალაში;
- ისინი რეგულირდება ერთი და იგივე გარიგებით;
- აქვთ ერთნაირი რისკი;
- არ არსებობს ცხადი ეკონომიკური საჭიროება ან არსებითი ბიზნეს მიზანი გარიგების ცალკე სტრუქტურიზაციისთვის, რომელიც ვერ ჩამოყალიბდება ერთ გარიგებაში;
- არსებობს თავდაპირველი წმინდა ინვესტიცია, რომელიც უფრო ნაკლებია, ვიდრე სხვა სახის ინვესტიცია, რომელიც ანალოგიურად რეაგირებს მსგავს ცვლილებებზე საბაზრო ფაქტორებიდან და სამომავლო გეგმებიდან გამომდინარე.

12. გაცემული სესხები

გაცემული სესხები 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
მირი	42,301,921	34,548,943
პროცენტი	1,404,664	1,421,513
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(3,741,599)	(704,984)
	39,964,986	35,265,472

ფასს 9-ის მიღების შემდგომ გაცემულ სესხებთან დაკავშირებული ინფორმაცია წარმოდგენილია ქვემოთ.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაცემული სესხები სახეობების მიხედვით შეიძლება წარმოდგენილ იქნეს შემდეგი სახით:

31 დეკემბერი 2018	მოღიანი თანხა	ECL			მოღიანი ECL	სესხები (წევები)	ECL %
		ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3			
აგრო სესხები	21,348,009	(282,773)	(428,914)	(1,102,505)	(1,814,192)	19,533,817	8.50%
ბიზნეს სესხები	17,079,959	(290,360)	(252,638)	(812,068)	(1,355,066)	15,724,893	7.93%
სამომზარებლო სესხები	5,087,024	(179,168)	(85,532)	(294,577)	(559,277)	4,527,747	10.99%
სალომზარდო სესხები	191,593	(4,624)	(4,566)	(3,874)	(13,064)	178,529	6.82%
	43,706,585	(756,925)	(771,650)	(2,213,024)	(3,741,599)	39,964,986	8.56%

ინფორმაცია სესხების გაუფასურების მოძრაობაზე მოცემულია მე-6 შენიშვნაში.

გაცემული სესხების სავალუტო ანალიზი კი შეგიძლიათ იხილოთ მე-4 შენიშვნაში.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს
 (ლარში)

12. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

უზრუნველყოფით და უზრუნველყოფის გარეშე გაცემული სესხების შესახებ ინფორმაცია 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

31 დეკემბერი 2018	მთლიანი თანხა	ECL	სესხები (წმინდა)	ECL %
უზრუნველყოფილი სესხები	40,127,581	(3,364,618)	36,762,963	8.38%
არაუზრუნველყოფილი სესხები	3,579,004	(376,981)	3,202,023	10.53%
	43,706,585	(3,741,599)	39,964,986	8.56%

გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სესხის სახეების მიხედვით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ბიზნეს სესხები	სამომხმარებლო სესხები	სალომბარდე სესხები	აგრო სესხები	სულ
მიმდინარე და არა გაუფასურებული სესხები	13,610,495	2,263,626	277,570	15,776,752
ვადაგასული და არა გაუფასურებელი სესხები - სრულად უზრუნველყოფილი სესხები	1,123,160	16,304	12,273	1,107,816
სესხები რომლებიც უფასურდება ჯგუფურად				
რეაბილიტირებუ ლი სესხები	324,490	83,362	-	229,101
31-90 დღიანი ვადაგადაცილება	82,141	14,484	-	277,022
91-180 დღიანი ვადაგადაცილება	55,641	15,625	-	102,022
181-365 დღიანი ვადაგადაცილება	139,519	12,159	-	63,876
365-ზე მეტდღიანი ვადაგადაცილება	205,947	87,264	-	89,807
სულ სესხები	15,541,393	2,492,824	289,843	17,646,396
რეზერვის თანხა	(377,749)	(100,016)	-	(227,219)
სულ სესხები, წმინდა	15,163,644	2,392,808	289,843	17,419,177
				35,265,472

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

12. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

უზრუნველყოფით და უზრუნველყოფის გარეშე გაცემული სესხების შესახებ ინფორმაცია 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2017
უზრუნველყოფილი სესხები	33,795,035
არაუზრუნველყოფილი სესხები	2,196,980
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(704,984)
	<u>35,265,472</u>

ინფორმაცია გაცემული სესხების შესახებ, უზრუნელყოფის სახეობების მიხედვით, 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
თავდებობა	21,089,180	15,838,799
უძრავი ქონება	18,513,940	17,289,994
სატრანსპორტო საშუალებები	251,625	311,574
ძვირფასი ნივთები	248,598	331,377
დეპოზიტით უზრუნველყოფილი	24,238	23,291
	<u>40,127,581</u>	<u>33,795,035</u>

13. სხვა აქტივები

სხვა აქტივები 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
ავანსები*	299,963	525,414
სხვა	54,986	65,358
	<u>354,949</u>	<u>590,772</u>

*ავანსები 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შედგება პროგრამული უზრუნველყოფის შესამენად წინასწარ გადახდილ თანხისგან. წინასწარ გადახდილი თანხის ოდენობა შეადგენს 159,559 ლარს და 337,457 ლარს, შესაბამისად.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს
 (ლარში)

14. საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	2018	2017
ნაშთი წლის დასაწყისში	2,425,224	2,329,228
შემოსვლა	136,317	230,738
გასვლა	(246,000)	(4,980)
საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან მიღებული მოგება (ზარალი)	128,516	(129,762)
ნაშთი წლის ბოლოს	2,444,057	2,425,224

საინვესტიციო ქონება განისაზღვრება რეალური ღირებულებით, რომელიც წარმოიქმნება მიმდინარე საბაზრო ფასების შედარებით, უძრავი ქონებების გარე შემფასებლისგან, რომელიც თავის მხრივ წარმოადგენს ინდუსტრიის სპეციალისტს ამგვარი სახის ქონებების შეფასებებში. დავვირვებითი საბაზრო ფასები გამოიყენება შეფასებისთვის და თუ საჭიროა შესაბამისი კორექტირებები შეიტანება შეფასებული აქტივის ნებისმიერი სახის განსხვავებაში, ადგილმდებარეობაში ან მდგომარეობაში. ცვლილებები რეალურ ღირებულებაში აღიარდება მოგება-ზარალში.

კომპანიას არ მიუღია საიჯარო შემოსავალი საინვესტიციო ქონებიდან.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 1,743,815 ლარის ღირებულების საინვესტიციო ქონება კომპანიას გამოყენებული აქვს „სს თიბისი ბანკისგან“ მიღებული სესხების უზრუნველსაყოფად. (2017: 2,425,224 ლარი)

მოგება (ზარალი) საინვესტიციო ქონების საწყისი აღიარებიდან და გადაფასებიდან 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	2018	2017
წმინდა მოგება თავდაპირველი აღიარებისას	-	99,007
საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან მიღებული (მოგება) ზარალი	128,516	(129,762)
128,516	(30,755)	

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“
 ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
 სააწარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს
 (ლარში)

15. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება

ისტორიული ღირებულება	იჯარის კეთილმოწყობა	ავტო და ოფისის აღჭურვილობა	კომპუტერები და კომუნიკაცია	მანქანები	სულ
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბერს	222,917	426,866	941,689	100,017	1,691,489
შემოსვლა	43,717	16,665	6,935	36,200	103,517
გასვლა	(4,658)	(52,489)	(224,834)	(37,612)	(319,593)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	261,976	391,042	723,790	98,605	1,475,413
შემოსვლა	-	22,122	47,576	-	69,698
გასვლა	-	-	-	(10,372)	(10,372)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	261,976	413,164	771,366	88,233	1,534,739
დაგროვილი ცვეთა					
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბერს	(30,750)	(221,266)	(447,422)	(26,462)	(725,900)
მიმდინარე წლის ცვეთა	(31,058)	(33,035)	(192,572)	(12,549)	(269,214)
გასული აქტივების დაგროვილი	4,657	47,699	213,588	26,350	292,294
ცვეთა					
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	(57,151)	(206,602)	(426,406)	(12,661)	(702,820)
მიმდინარე წლის ცვეთა	(31,058)	(48,994)	(218,662)	(12,450)	(311,164)
გასული აქტივების დაგროვილი	-	-	-	2,939	2,939
ცვეთა					
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	(88,209)	(255,596)	(645,068)	(22,172)	(1,011,045)
წმინდა საბაზნის ღირებულება					
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	204,825	184,440	297,384	85,944	772,593
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	173,767	157,568	126,298	66,061	523,694

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს
(ლარში)

16. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ბუღალტრული და სხვა პროგრამები	სხვა არამატერიალური აქტივები	ჯამი
ისტორიული ღრებულება		
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბერს	159,677	29,133
შემოსვლა	-	3,577
გასვლა	(18,523)	(3,421)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	141,154	29,289
შემოსვლა	180,156	-
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	321,310	29,289
დაგროვილი ამორტიზაცია		
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბერს	(41,648)	(9,463)
ამორტიზაცია	(15,132)	(1,114)
გასული აქტივების დაგროვილი ამორტიზაცია	11,934	6,486
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	(44,846)	(4,091)
ამორტიზაცია	(26,496)	(1,114)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	(71,342)	(5,205)
წმინდა საბალანსო ღირებულება		
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	96,308	25,198
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	249,968	24,084

2018 წელს კომპანიამ დაიწყო შპს „ალტა სოფტვეარისგან“ შესყიდული ბუღალტრული აღრიცხვის პროგრამის რამდენიმე მოდულის გამოყენება და შესაბამისად, გადახდილი ავანსის ნაწილი კომპანიამ აღიარა არამატერიალურ აქტივად.

17. გადავადებული საგადასახადო აქტივი

გადავადებული საგადასახადო აქტივი 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
1 იანვარი	121,020	103,052
ცვლილებები გამოწვეული ფასს 9-ის დანერგვით ბალანსი წლის დასაწყისში ფასს 9-ის ცვლილებების შემდეგ	264,161	-
აღიარებული მოგებაში ან ზარალში	385,181	103,052
საგადასახადო სარგებელი	175,331	17,968
31 დეკემბერი	560,512	121,020

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი”

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

19. სუბორდინირებული სესხები (გაგრძელება)

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის სუბორდინირებული სესხები შეადგენდა 1,957,403 ლარს, რომლის უდიდესი ნაწილი დენომინირებულია აშშ დოლარში (1,037,842 ლარი). დარჩენილი ნაწილი კი კომპანიას აღებული ქონდა ეროვნულ ვალუტაში (919,561 ლარი). საპროცენტო განაკვეთები აშშ დოლარში დენომინირებულ სესხებზე შეადგენს 14%-ს და ლარში დენომინირებულ სესხებზე - 16.3%-ს.

გაკოტრების შემთხვევაში აღნიშნული სესხების მირისა და პროცენტის გადახდები ნაკლებ უპირატესია, ვიდრე სხვა კრედიტორებთან არსებული დავალიანების გადახდა, თუმცა სუბორდინირებული სესხები უპირატესია ვიდრე კაპიტალი.

20. სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2018	31 დეკემბერი 2017
საგადასახადო ვალდებულებები*	72,061	155,789
მიღებული ავანსები	45,471	65,733
თანამშრომლების მიმართ არსებული ვალდებულებები	38,197	35,600
სხვა ვალდებულებები	54,138	28,672
	209,867	285,794

* საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, კომპანია ვალდებულია გადაიხადოს ყველა საგადასახადო ვალდებულება ხაზინის ერთი უნიკალური კოდის მიხედვით. შესაბამისად, 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანია ახდენს საკუთარი საგადასახადო ვალდებულებებისა და აქტივების გადახურვას, წარდგენის მიზნებისათვის.

21. საწესდებო კაპიტალი

კომპანიის საწესდებო კაპიტალი 2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის წარმოადგენდა 1,136,346 და 1,110,546 ჩვეულებრივ აქციას 1 ლარის ნომინალური ღირებულებით, შესაბამისად. 2018 წლის 21 სექტემბერს კომპანიამ დამატებით გადაწყვიტა გამოეშვა 25,800 ცალი აქცია ნომინალური ღირებულებით 1 ლარი. განთავსების ფასი შეადგენდა 1 აქციაზე 9 ლარს. 2018 წლის განმავლობაში საემისიო კაპიტალი გაიზარდა 206,400 ლარით.

კომპანიამ 2017 წლის 24 თებერვალს გამოეშვა 100,000 ჩვეულებრივი აქცია, ნომინალური ღირებულებით 1 ლარი (საბაზო ფასი - 9 ლარი). 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის საემისიო კაპიტალი შეადგენდა 2,287,348 ლარს. აქციონერების შესახებ ინფორმაცია შეგიძლიათ იხილოთ პირველ შენიშვნაში.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს
(ლარში)

22. პოტენციური ვალდებულებები

იურიდიული ვალდებულებები

კომპანიას ჩვეული საქმიანობის პროცესში საქმე აქვს სასამართლო სარჩელებსა და პრეტენზიებთან. კომპანიის ხელმძღვანელობა თვლის, რომ სარჩელებისა და პრეტენზიების შედეგად წარმოშობილ ვალდებულებებზე მაქსიმალური პასუხისმგებლობა არ იქმნიებს არსებით გავლენას ფინანსურ მდგომარეობაზე ან კომპანიის მომავალ ოპერაციებზე.

მმართველობის ანგარიშგება

ბუღალტული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ კანონის მიხედვით (პუნქტი 7) კომპანიას აქვს ვალდებულება მოამზადოს და სახელმწიფო მარეგულირებელ ორგანოში წარადგინოს მმართველობის ანგარიშგება, დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად, არაუგვიანეს საანგარიშგებო პერიოდის მომდევნო წლის 1 ოქტომბრისა. ამ ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღისთვის, კომპანიას არ აქვს შესრულებული აღნიშნული ვალდებულება.

პოტენციური საიჯარო ვალდებულებები

კომპანიას სათავო ოფისი და სერვის ცენტრები აღებული აქვს საოპერაციო იჯარით. იჯარის ვადა ძირითადად მერყეობს 3-დან 8 წლამდე, მომავალი გაგრძელების პერიოდის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	2018	2017
1 თვის განმავლობაში	79,715	77,186
ერთიდან 3 თვემდე განმავლობაში	151,065	154,372
3 თვიდან 1 წლამდე განმავლობაში	490,168	583,770
ერთიდან 2 წლამდე განმავლობაში	216,679	608,957
ორიდან 5 წლამდე განმავლობაში	209,192	383,260
ხუთი წლის შემდეგ	133,841	-
	1,280,660	1,807,545

31 დეკემბრით დასრულებული 2018 და 2017 წლების საანგარიშგებო პერიოდებში კომპანიამ მოგებისა ან ზარალის და სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აღიარა 911,187 ლარისა და 917,420 ლარის საოპერაციო იჯარის ხარჯი.

ცვლილებები საქართველოს კანონმდებლობაში

2017 წლის 23 დეკემბერს საქართველოს პრეზიდენტმა ხელი მოაწერა კანონს მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ, რომლის შედეგადაც მიღებულ იქნა შემდეგი ცვლილებები:

- მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის მიერ ინდივიდუალურ მსესხებელზე გაცემული მიკროკრედიტი არ უნდა აღემატებოდეს 100,000 ლარს (ცვლილებამდე შეზღუდვა იყო 50,000 ლარი);
- რეგისტრაციის თარიღისთვის მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის ავტორიზებული კაპიტალი არ უნდა იყოს 1,000,000 ლარზე ნაკლები (ცვლილებამდე შეზღუდვა იყო 250,000 ლარი). უკვე არსებული მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისთვის ავტორიზებული კაპიტალი უნდა შეივსოს 2019 წლის 1 ივლისისთვის, შემდეგი სქემით:
  - 2018 წლის 1 სექტემბრისთვის არა ნაკლებ 500,000 ლარისა;
  - 2019 წლის 1 ივლისისთვის არა ნაკლებ 1,000,000 ლარისა.

ავტორიზებული კაპიტალი უნდა შეივსოს მხოლოდ ფულადი შენატანებით. კომპანიას აღნიშნული ვალდებულება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაკმაყოფილებული აქვს.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

---

22. პოტენციური ვალდებულებები (გაგრძელება)

საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) რეგულაციები

2018 წლის 5 ივნისს სებ-ის პრეზიდენტიმა დაამტკიცა რეგულაცია მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების აქტივების კლასიფიკირებისა და შესაძლო დანაკარგების რეზისურების ფორმირების წესის შესახებ.

კომპანიის ხელმძღვანელობა აცხადებს, რომ კომპანია სრულად აკმაყოფილებს სებ-ის რეგულაციებს, მაგრამ აღნიშნული მოსაზრება ეყრდნობა დაშვებებსა და შეფასებებს და შეიძლება შეიცავდეს კომპლექსურ მსჯელობებს მომავალ მოვლენებზე და შეიძლება განსხვავდებოდეს მარეგულირებლის მსჯელობისაგან.

საგადასახადო კანონმდებლობა

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა არის სხვადასხვაგვარად ინტერპრეტაციისა და ცვლილების საგანი. ხელმძღვანელობის მხრიდან საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავდებოდეს საგადასახადო ორგანოების მიერ ინტერპრეტაციებისაგან და ორგანიზაციის ოპერაციები შეიძლება გასაჩივრდეს საგადასახადო ორგანოების მიერ. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით საგადასახადო ორგანოებს შეუძლიათ მიმოიხილონ ორგანიზაციის ოპერაციები 3 წლის მანძილზე.

საგადასახადო ვალდებულებებთან დაკავშირებული ანარიცხები აღიარდება მაშინ, როდესაც თანხის გაზომვა საიმედოდ არის შესაძლებელი. სავარაუდო ვალდებულებაზე ანარიცხი არ აღიარდება, სანამ არ მოხდება შესაბამისი შეფასება. ორგანიზაციის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობიდან გამომდინარე, ადგილი არ ექნება რაიმე სახის დამატებითი ვალდებულების დარიცხვას, გარდა იმისა, რაც კომპანიას თვითონ აქვს აღრიცხული შესაბამის პერიოდებში.

23. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან როგორც წარმოდგენილია ბას 24-ში „ინფორმაცია დაკავშირებულ მხარეებზე“ წარმოადგენს:

- ა) მხარეებს, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ერთი ან რამდენიმე შუამავლით: აკონტროლებენ, კონტროლდებიან ან არიან ერთობლივი კონტროლის ქვეშ კომპანიასთან (მათ შორის დამფუძნებელ კომპანიასა და ფილიალებთან); ფლობენ წილს კომპანიაში, რაც მნიშვნელოვანი გავლენის მიზანია; და ფლობენ საერთო კონტროლს კომპანიაზე;
- ბ) კომპანიის ან მისი მშობელი საწარმოს ძირითად მმართველ პერსონალს;
- გ) (ა) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილთა ოჯახის წევრებს;
- დ) მხარეებს, რომლებიც წარმოადგენენ (გ) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილი პირების მიერ კოტროლირებად ან ერთობლივარ კონტროლირებად საწარმოებს, ან ამ პირებს მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ მათზე, ან ასეთ საწარმოში ხმის მიცემის უფლება პირდაპირ ან არაპირდაპირ ამ პირების ხელშია.

დაკავშირებულ მხარეებთან ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ამ ურთიერთობის არს და არა უზრალოდ იურიდიულ ფორმას. კომპანიასა და მის დაკავშირებულ მხარეებს შორის ოპერაციების შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ:

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს
(ლარში)

23. ოპერაციები და კავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებული მხარეების შენიშვნა შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ანგარიშგების მუხლი	შენიშვნა	მფლობელები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარე	მთლიანი ჯამი ფანასური ანგარიშგების მუხლის მიხედვით
სესხები	18	2,695,222	-	217,767	41,278,859
სუბორდინირებული სესხები	19	1,118,908	-	-	3,681,705
საპროცენტო ხარჯი პერსონალის	5	220,813	-	77,983	6,198,097
ხარჯი(ხელფასის და ბონუსების ჩათვლით)			336,000	-	3,607,195
საერთო და ადმინისტრაციული	8		22,029	-	2,159,655
ხარჯები					

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებული მხარეების შენიშვნა შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ანგარიშგების მუხლი	შენიშვნა	მფლობელები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარე	მთლიანი ჯამი ფანასური ანგარიშგების მუხლის მიხედვით
სესხები	18	1,895,358	-	374,331	36,245,240
სუბორდინირებულ ი სესხები	19	1,718,846	-	238,557	1,957,403
საპროცენტო ხარჯი პერსონალის	5	367,102	-	69,954	4,206,468
ხარჯი(ხელფასის და ბონუსების ჩათვლით)			291,000	-	2,651,414

24. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2019 წლის აპრილში კომპანიამ აიღო დამატებითი სესხი MCE Social Capital-ისგან 500,000 აშშ დოლარის ოდენობით. ასევე, 2019 წლის მაისში აიღო სესხი Incofin-ისგან 1 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით.

2019 წლის ივნისში FrauenfinanzTreuhand GmbH-მა შეიძინა 1,575,000 ლარის ღირებულების 175,000 აქცია.

2019 წლის ივნისში კომპანიამ ასევე გააფორმა ორმხრივი ხელშეკრულება ვაპიტალის ზრდის შესახებ სუბორდინირებული სესხების მეშვეობით. ხელშეკრულების მიხედვით მოხდება დაახლოებით 1,400 ათასი ლარის კონვერტაცია სუბორდინირებული სესხებიდან სააქციო კაპიტალში.

2019 წლის ივნისში კომპანიას დაერიცხა ჯარიმა 36,000 ლარის ოდენობით მარეგულირებლისგან. ჯარიმა შეეხებოდა AML ფუნქციის ინსპექციას.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს
(ლარში)

25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც კომპანიამ გამოიყენა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, განხილულია ქვემოთ. სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენება ხორციელდება უწყვეტად ყველა წელს, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ამის შესახებ მითითებული იქნება წინამდებარე ანგარიშგებაში.

უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციები

თავის იპერაციებში კომპანია ფუნქციონალურ ვალუტად იყენებს ქართულ ლარს, რომელსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს კომპანიის იპერაციებზე. ამგვარად, მოცემული ფინანსური ანგარიშგებისათვის შეფასების ვალუტად კომპანია იყენებს ქართულ ლარს.

უცხოურ ვალუტაში ასახული მონეტარული აქტივები და ვალდებულებები გადაიანგარიშება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ვალუტის გაცვლის ოფიციალური კურსის შესაბამისად, წლის ბოლოსათვის. კონვერტაციის დროს წარმოშობილი კურსთაშორისი სხვაობები აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშებზე. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული შედეგები აღირიცხება ოპერაციის განხორციელების დღეს არსებული გაცვლითი კურსის შესაბამისად. გადაფასება არ ეხება არამონეტარულ აქტივებსა და ვალდებულებებს.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის უცხოურ ვალუტაში არსებული ნაშთების კონვერტაციისთვის გამოყენებული ბოლო გაცვლითი კურსი იყო შემდეგი:

საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური კურსი		
აშშ დოლარი	ევრო	
კურსი 2018 წლის 31 დეკემბრისათვის	2.6766	3.0701
კურსი 2017 წლის 31 დეკემბრისათვის	2.5922	3.1044

ფინანსური ინსტრუმენტები

კომპანიამ მიიღო ბასსკ-ის მიერ 2014 წლის ივლისში გამოშვებული ფასს 9, საწყისი აღიარების თარიღით (2018 წლის 1 იანვარი). ახალი სტანდარტი აისახა ფინანსური ანგარიშგების სააღრიცხვო პოლიტიკასა და წინა პერიოდებში აღიარებული თანხების კორექტირებებში. კომპანიას არ მიუღია ადრეულად ფასს 9-ით გათვალისწინებული რომელიმე ცვლილება.

კომპანიამ აირჩია ფასს 9-ის გათავისუფლება, არ შეეცვალა შესადარისი პერიოდი, საწყისი აღიარებისას.

სტანდარტზე გადასვლის თარიღში განხორციელებული ნებისმიერი კორექტირება, რომელიც შეეხო ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებს, აღიარდა საწყის გაუნაწილებელ მოგებაზე და მოცემულია მე-6 და მე-17 შენიშვნაში.

ზემოთ მოცემულიდან გამომდინარე, განმარტებითი შენიშვნის მიზნებისათვის, ფასს 7-ის შესაბამისი შენიშვნები აისახა მხოლოდ მიმდინარე პერიოდზე. ბასს 39-ით განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკები, რომელიც დაკავშირებულია 2017 წლის ფინანსურ წელთან მოცემულია წინა წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ფასს 9-ის მიღება აისახა ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების აღიარების, კლასიფიკაციისა და შეფასების, ასევე ფინანსური აქტივების გაუფასურების სააღრიცხვო პოლიტიკების ცვლილებაში.

ფასს 9 მოიცავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციის სამ მნიშვნელოვან კატეგორიას: ამორტიზირებული ღირებულებით, რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI) და რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით (FVTPL). სტანდარტი აუქმებს ბასს 39-ის შემდეგ კატეგორიებს: დაფარვის ვადამდე ფლობილი, სესხები და მოთხოვნები და გასაყიდად გამიზნები.

ფასს 9 იყენებს ბასს 39-ის არსებული მოთხოვნების უმრავლესობას ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიცირებისთვის.

ფასს 9 ანაცვლებს „გაწეული ზარალის“ (CL) მოდელს ბასს 39-ში, „მოსალოდნელი საკრედიტო

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ზარალის” (ECL) მოდელით. ახალი გაუფასურების მოდელი ასევე გამოიყენება კონკრეტულ სასესხო ვალდებულებებთან და ფინანსური გარანტიების ხელშეკრულებებთან მიმართებაში, და არა კაპიტალში განხორციელებული ინვესტიციებისთვის. ფასს 9-ის თანახმად, საკრედიტო ზარალის აღიარება ხდება უფრო ადრე, ვიდრე ბას 39-ის შემთხვევაში

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები აისახება ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, როდესაც იგი ხდება ხელშეკრულების მონაწილე შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებაში.

თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური ინსტრუმენტები ფასდება იმ დანახარჯებით დაკორექტირებული რეალური ღირებულებით, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შეძენასთან, ან ფინანსური ვალდებულების გამოშვებასთან, იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომელიც შეფასებული არ არის რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

თუ გარიგების ფასი განსხვავდება რეალური ღირებულებისგან თავდაპირველი აღიარებისას, კომპანია სხვაობას ანგარიშობს შემდეგნაირად:

- თუ რეალური ღირებულება განსაზღვრულია აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასით იდენტური აქტივისთვის ან ვალდებულებისთვის ან ეფუძნება შეფასების ისეთი მეთოდის გამოყენებას, რომელიც ეყრდნობა მხოლოდ დაკვირვების ქვეშ მყოფი ბაზრებიდან მიღებულ მონაცემებს, ამ შემთხვევაში სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში თავდაპირველი აღიარებისას.
- სხვა ნებისმიერ შემთხვევაში რეალური ღირებულება დაკორექტირდება გარიგების ფასის მიხედვით, თავდაპირველი აღიარებისას რეალურ ღირებულებასა და ოპერაციის ფასს შორის სხვაობის გადავადებით.

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ კომპანია ამ გადავადებულ სხვაობას აღიარებს როგორც მოგებას ან ზარალს, როდესაც იგი იქნება გონივრულად გაზომვადი, ან როდესაც ინსტრუმენტის აღიარება არის შეწყვეტილი.

ფინანსური აქტივები

კლასიფიკაცია საწყისი აღიარებისას და შემდგომი შეფასება

საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთად: შემდგომში ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI) და შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით (FVTPL).

ამორტიზირებული ღირებულებით

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები არის ორგანიზაციისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი კატეგორია. ფინანსური აქტივები ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით, თუ ერთდროულად კმაყოფილდება შემდეგი ორი გარემოება:

- კომპანია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომელიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს მირი თანხის და პროცენტის გადახდას ძირი თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით და ექვემდებარება გაუფასურებას. აქტივის აღიარების შეწყვეტის, მოდიფიცირების ან გაუფასურების შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

---

25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით

ფინანსური აქტივი ფასდება რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, თუ ის აკმაყოფილებს მომდევნო ორ პირობას და არ უქვემდებარება მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული აქტივის პირობას:

- აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს მირი თანხის და პროცენტის გადახდას ძირი თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ არის კლასიფიცირებული, როგორც ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, ან რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფასდება როგორც რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. აღნიშნულში შედის ყველა წარმოებული ფინანსური აქტივი.

ორგანიზაციის ყველა ფინანსურ აქტივი შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით, გარდა წარმოებული ფინანსური აქტივებისა.

ბიზნეს მოდელის შეფასება

ფასს 9-ის მიხედვით არსებობს 3 სახის ბიზნეს მოდელი:

- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად: ამ ბიზნეს მოდელის მიზანია აქტივების ფლობა მათი არსებობის მანძილზე პროცენტის, ძირისა და სხვა დაკავშირებული ფულადი ნაკადების გენერირებისთვის;
- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად, ან/და გასაყიდად: ეს ბიზნეს მოდელი წინას მსგავსია, იმ განსხვავებით, რომ კომპანიამ შეიძლება გადაწყვიტოს მისი გაყიდვა ან ლიკვიდობის მიზნებისთვის ფლობა, სანამ აქტივს ვადა დაუდგება.
- სხვა: ყველა ის მოდელი, რომელიც არ ხვდება ზემოთ მოცემული მოდელების კრიტერიუმებში.

ბიზნეს მოდელის შეფასება მოითხოვს მსჯელობას, რომელიც დაფუძნებულია შეფასების თარიღში არსებული ფაქტებისა და გარემოებების შეფასებაზე. ბიზნეს მოდელი არ არის შეფასებული ცალკეული ფინანსური ინსტრუმენტის მიხედვით, არამედ შეფასებულია უფრო მაღალი დონის ფაქტორის - ფინანსური ინსტრუმენტის სახეობის შესაბამისად აგრეგირებული პორტფელის მიხედვით.

ბიზნეს მოდელის შეფასებისას კომპანიამ გაითვალისწინა: რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მახასიათებლები, რომ განეხაზღვრა თუ როგორ იცვლებოდა ბიზნეს მოდელი და ფინანსური ინსტრუმენტი ამ ბიზნესმოდელში; რისკები, რომლებიც ახდენს გავლენას ამ ბიზნესმოდელზე; ამ რისკების მართვის გზები და უმაღლესი ხელმძღვანელობის კომპეტენცია.

გასაყიდად ფლობილი ან მართული ფინანსური აქტივები, რომელთა მაჩვენებლები ფასდება რეალური ღირებულების საფუძველზე, შეფასებულია FVTPL-ში ასახვით, რადგან ისინი არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისთვის და არც ორივე - სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისა და ფინანსური აქტივების გაყიდვისთვის არიან განკუთვნილი.

მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდა (SPPI)

თუ ფინანსური აქტივი არის ფლობილი ისეთი ბიზნეს მოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ან რომლის მიზანი მიღებებია როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით, ისე ფინანსური აქტივების გაყიდვით, მაშინ კომპანიამ უნდა განსაზღვროს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას. SPPI -ის ტესტი ხორციელდება ერთეული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი”

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, რომელიც წარმოადგენს მხოლოდ მირი თანხისა და მირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას, საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამისია. პროცენტი განისაზღვრება, როგორც ფულის დროითი ღირებულებისა და დარჩენილ ძირი თანხასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის ანაზღაურება კონკრეტული პერიოდის განმავლობაში. ის შეიძლება ასევე ითვალისწინებდეს სესხის გაცემასთან დაკავშირებული სხვა მირითადი რისკების (მაგალითად, ლიკვიდობის რისკი) და დანახარჯების (მაგალითად, ადმინისტრაციულ დანახარჯებს) კომპენსაციას, რაც დაკავშირებულია დროის გარკვეულ პერიოდში ფინანსური აქტივის შენარჩუნებასთან. ასევე საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამის მოგების მარჯასაც.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენენ თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ მირი თანხისა და პროცენტის გადახდებს, კომპანიამ აფასებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს. ეს წარმოადგენს იმის შეფასებას, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელშეკრულებო პირობებს, რომლებიც შესაძლოა ცვლიდეს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადებს ან თანხებს, რომელიც არ შეესაბამება SPPI-ის პირობებს.

SPPI-ის პირობები თუ დარღვეულია, ასეთი ფინანსური აქტივები ფასდება როგორც FVTPL, მიღებული პროცენტი კი აღიარდება სხვა საპროცენტო შემოსავლად.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც შესაბამისია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარება წყდება (ე.ი. ამოღებულია ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან) მაშინ, როდესაც:

- აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების მიღების საკონტრაქტო უფლებებს ვადა გასდის;
- კომპანია გადასცემს ფინანსური აქტივებიდან მისაღები ფულადი სახსრების საკონტრაქტო უფლებებს, ან მიღო ვალდებულება გადაიხადოს მიღებული ფული მთლიანად მესამე მხარის მიმართ; ან (ა) გადასცემს არსებითად ყველა რისკს და აქტივზე საკუთრების უფლებას, ან (2) არსებითად არც გადასცემს და არც იტოვებს ყველა რისკსა და სარგებელს, მაგრამ გადასცემს კონტროლს აქტივზე.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ცვლილება გაუფასურების შეფასებაში

ფასს 9-ის მიღებამ ფუნდამენტურად შეცვალა ორგანიზაციის აღრიცხვა გაცემული სესხების გაუფასურების ანარიცხთან დაკავშირებთ, კერძოდ ბასს 39-ის მიდგომა - „გაწეული ზარალი“ (CL) ჩაანაცვლა მომავალზე ორიენტირებულმა - „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის“ (ECL) მოდელმა. ფასს 9 მოითხოვს ECL-ის დაანგარიშებას ორგანიზაციის მფლობელობაში არსებული ყველა ფინანსური აქტივისთვის, რომელიც აღრიცხულია, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ან FVOCI-ი.

გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ECL-ს, რომელიც დაანგარიშებულია ფინანსური აქტივის წარმოქმნიდან მომავალი 12 თვის მანძილზე დეფორმტის მოხდენის შემთხვევაში, მანამ სანამ არ მოხდება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, რა დროსაც გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს. თუ ფინანსური აქტივი აკმაყოფილებს შეძენილის ან აღიარებისთანავე გაუფასურებულის განმარტებას, გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს.

2018 წლის 1 იანვრიდან კომპანიამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები აღიარა ყველა სადებეტო ინსტრუმენტისთვის, რომელიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით.

გაუფასურების ზარალისა და ანარიცხის განსაზღვრებამ გადაინაცვლა „გაწეული ზარალის“ (CL) მოღელიდან, რომელიც ბასს 39-ის მიხედვით ზარალს აღრიცხავდა მას შემდეგ, რაც ზარალის გამომწვევი მოვლენა უკვე მომხდარი იყო, „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის“ (ECL) მოდელზე, რომელიც ფასს 9-ის მიხედვით ზარალს აღრიცხავს ფინანსური აქტივის წარმოქმნისთანავე. ფასს 9-ის მიხედვით კომპანია ჯერ ცალკეულად მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივებისთვის განსაზღვრავს თუ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. შემდგომ კი ჯგუფურად აფასებს იმ აქტივებს,

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი”

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

რომლებიც ცალკეულად არ არის მნიშვნელოვანი და აქტივებს, რომლებიც მნიშვნელოვანია, მაგრამ არ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება გამოვლენილი მათი ცალკეულად შეფასებისას.

ჯგუფურად შეფასებული ფინანსური აქტივები (მაგ. გაცემული სესხები) დაჯგუფებულნი არიან საერთო საკრედიტო მახასიათებლების, უზრუნველყოფის სახისა და პროდუქტის სახის მიხედვით.

სამუშაოების მიღვომა

ფასს 9 წარადგენს 3 ეტაპს ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურებისთვის, მათი წარმოქმნის ან შემენის თარიღში. ეს მიღვომა შეჯამებულია ქვემოთ:

1 ეტაპი: კომპანია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით. ეს წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილს დეფოლტის შემთხვევაში, საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის ვადაში, იმ დაშვებით, რომ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა მნიშვნელოვნად. იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომელთა ვადიანობა 12 თვეზე ნაკლებია, დეფოლტის აღმართობა იგივეა, რაც არსებობის მანძილზე.

მე-2 ეტაპი: კომპანია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით, იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებმაც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ განიცადეს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა. ეს მოითხოვს ECL-ის გამოთვლას, რომელიც დაფუძნებულია ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის აღმართობაზე.

ანარიცხი საკრედიტო ზარალებზე ამ ეტაპზე არის უფრო მაღალი, რადგან გაზრდილია საკრედიტო რისკი და გასათვალისწინებელი პერიოდი უფრო გრძელია ვიდრე 1 ეტაპის 12 თვე. მე-2 ეტაპზე მყოფი ფინანსური ინსტრუმენტები ჯერ (ამ ეტაპისთვის) არ იგულისხმებიან გაუფასურებულად.

მე-3 ეტაპი: თუ ფინანსური ინსტრუმენტი არის გაუფასურებული, იგი გადადის მე-3 ეტაპზე. კომპანია აღიარებს გაუფასურების ზარალს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის თანხით, ამ გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტის PD-ის 100 %-ით.

ვადაგადაცილების დღეების გათვალისწინებით, სესხების 3 ეტაპზე გადანაწილება შემდეგნაირად შეიძლება იყოს წარმოდგენილი:

ბიზნეს საქმიანობის პროფილი	1 ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი
აგრო სესხები	0-30	31-90	>90
ბიზნეს სესხები	0-30	31-90	>90
სამომხმარებლო სესხები	0-30	31-90	>90
სალომბარდო სესხები	0-30	31-90	>90

კომპანია ავტომატურად ანიჭებს სესხს 1 ეტაპს, სესხის გაცემის მომენტში. სესხი გადაინაცვლებს მე-2 ეტაპზე, თუ ქვემოთ მოცემული რომელიმე მოვლენას ექნება ადგილი:

- 31 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- სესხის რესტრუქტურიზება;
- მესამე მხარის მიერ უზრუნველყოფილ ქონებაზე იურიდიული დავის წამოწყება;
- მსესხებლის, ან თანამსესხებლის მიმართ სარჩელის აღმვრა;
- მსესხებლის მიერ სამუშაო ადგილის დაკარგვა;
- მსესხებლის ბიზნესის დიდი წილის განადგურება;
- ბიზნესის იმ სექტორის მნიშვნელოვანი გაუარესება, სადაც საქმიანობს მსესხებელი.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი”

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სესხი გადაინაცვლებს მე-2 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე, თუ:

ა) ვადაგადაცილება არის 0-დან 30 დღემდე;

ბ) იმ გარემოებების გამოსწორება, რომლის გამოც სესხმა გადაინაცვლა მე-2 ეტაპზე.

რესტრუქტურიზებული სესხები არ ბრუნდებიან 1-ელ ეტაპზე.

გადეფოლტებული სესხები დეფოლტის მომენტში გადაინაცვლებს მე-3 ეტაპზე და მათი დაბრუნება შესაძლებელია წინა ეტაპზე.

დეფოლტის განსაზღვრება

დეფოლტის სტატუსი გამოიყენება იმ სესხებისთვის, რომლისთვისაც ქვემოთ მოცემულ რომელიმე მოვლენას ექნება ადგილი:

ა) 91 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;

ბ) მსესხებლის ან თანამსესხებლის გარდაცვალება ან დაკარგვა;

გ) უზრუნველყოფის საგნის განადგურება ან დაკარგვა;

დ) მსესხებლის ბიზნესის გაკორტება ან ლიკვიდაცია.

დეფოლტის განმარტება თანხვედრაში ფასს 9-ის მოთხოვნებთან, 90 დღეზე მეტი ვადით გადაცილების შესახებ.

კომპანია დეფოლტს აღიარებს გაუფასურებული სესხებისთვის.

გაცემული სესხის რესტრუქტურიზება

რესტრუქტურიზაციის ოპერაცია/ტრანზაქცია სრულდება არსებული სასესხო ვალდებულების ფარგლებში. კომპანიასა და მსესხებელს შორის ფორმდება შეთანხმება პირობების ცვლილების შესახებ და პროგრამულად იმავე სესხისთვის ხდება ახალი გრაფიკის აგება (გადაანგარშება).

კომპანიისათვის სესხის რესტრუქტურიზაცია რისკის ცვლილების მაჩვენებელია. რესტრუქტურიზებული სესხები არ ექვემდებარება პირდაპირ მე-3 სტადიაში გადაყვანას, რადგან ასეთი ტიპის მოდიფიკაციები არ არის დაკავშირებული მატერიალურ ზარალთან. შესაბამისად, რესტრუქტურიზებული სესხები მე-2 სტადიაში ხვდება და პირველ სტადიაში აღარ ბრუნდება.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

იმის განსაზღვრისას, მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის მოხდენის რისკი, მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, კომპანია ითვალისწინებს გონივრულ და საჭირო ინფორმაციას, რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე. ეს მოიცავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებს, ანალიზს, რომელიც დაფუძნებულია ორგანიზაციის წარსულ გამოცდილებაზე და საკრედიტო ექსპერტების შეფასებაზე, ასევე მომავალის პროგნოზირებისთვის საჭირო ინფორმაციას.

რაოდენობრივი ინფორმაცია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ყველაზე მნიშვნელოვანი მაჩვენებელია და ეფუძნება არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა და შემდეგი მოვლენების შედარებით:

- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა ანგარიშგების დღეს; და
- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა მოცემული დროის მონაკვეთში, რომლის შეფასებაც მოხდა იმ ფაქტებსა და მოვლენებზე დაყრდნობით რომელიც არსებობდა აღიარების მომენტში.

ორგანიზაციის აზრით საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ხდება არაუგვიანეს 30 დღიანი ვადაგადაცილებისა.

კომპანია რეგულარულად მიმოიხილავს შემდეგ ფაქტორებს, რათა დარწმუნდეს, რომ აღნიშნული კრიტერიუმები ეფექტურია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის მონიტორინგისას:

- კრიტერიუმებს აქვს უნარი გამოავლინონ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა დეფოლტის დადგომამდე;

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

- ადგილი არ აქვს დროში დამთხვევას (კრიტერიუმის მხრივ), როდესაც აქტივი ხდება 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების; და

არ არსებობს არასასურველი არასტაბილურობა, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს გაუფასურების ზარალი 12 თვიანი PD-დან არსებობის მანძილის PD-ზე გადასვლის დროს.

საპროგნოზო ინფორმაცია

ფასს 9-ის მიხედვით საკრედიტო ზარალების ანარიცხი დაფუძნებულია გონივრულ და საჭირო საპროგნოზო ინფორმაციაზე, რომელიც ხელმისაწვდომია მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე, რომელიც მოიცავს წარსულ მოვლენებს, მიმდინარე პირობებსა და მომავალი ეკონომიკური მდგრამარეობის პროგნოზებს.

კომპანია საპროგნოზო ინფორმაციას იყენებს, როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შესაფასებლად, ისე ECL-ის გაზომვის დროს.

კომპანიამ გამოავლინა და დაადოკუმენტირა პორტფელის საკრედიტო რისკისა და საკრედიტო ზარალების მნიშვნელოვანი მამოძრავებელი ფაქტორები, ისტორიული მონაცემების გამოყენებით, შეაფასა დეფოლტის ალბათობაზე მაკროეკონომიკური ფაქტორების ზეგავლენა და ამოღების განაკვეთი.

გაანალიზდა შემდეგი მაკროეკონომიკური ფაქტორები:

- საქართველოს მშპ-ის ზრდის კოეფიციენტი;
- ინფლაციის განაკვეთი.

საპროგნოზო ინფორმაციის განჭვრეტა

კომპანია ბოლო 5 წლის ისტორიულ მონაცემებზე დაყრდნობით ყოველწლიურად აფასებს დეფოლტის ალბათობის კორელაციას მაკროეკონომიკურ ცვლადებთან (მშპ-ს ზრდა, ინფლაცია) მიმართებაში და მოსალოდნებლი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშებისას ითვალისწინებს კონკრეტული მაკროეკონომიკური ცვლადის სცენარების შესახებ არსებულ საპროგნოზო ინფორმაციას მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ინფლაციასთან და მშპ-ს ზრდასთან კორელაცია არის 0.3-ზე მეტი და -0.5-ზე ნაკლები, შესაბამისად.

კომპანია იყენებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებულ საბაზო, ოპტიმისტურ და პესიმისტურ სცენარებს და ამათგან საბაზო სცენარს ანიჭებს 50%-ან ალბათობას, ხოლო ოპტიმისტურ და პესიმისტურ სცენარებს 25%-ან ალბათობებს. კომპანია იყენებს ვასიჩევის მოდელს საპროგნოზო ინფორმაციის კორექტირებისას, მოსალოდნებლი დეფოლტის დაანგარიშების დროს.

ECL -ის გაზომვა

ECL -ის გასაზომად გამოსაყენებელი ძირითადი საშუალებები არის ქვემოთ მოყვანილი ცვლილებების სტრუქტურა:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD).

აღნიშნული პარამეტრები, როგორც წესი შეფასებულია შიდა სტატისტიკური მოდელების და სხვა ისტორიული მონაცემთა ბაზის გამოყენებით. ისინი შექმნილია სამომავლო პროგნოზის ასახვის მიზნით, როგორც ზემოთ არის აღწერილი. ეს ცვლადები (EAD-ის გარდა) დაანგარიშებულია ყოველწლიურად. EAD განახლდება ყოველთვის, როდესაც ხდება სესხის გაუფასურების ანარიცხის კალკულაცია.

დეფოლტის ალბათობა (PD)

PD მაჩვენებლები არის მაჩვენებლები კონკრეტული თარიღისთვის და გამოითვლება სტატისტიკური რეიტინგის მოდელების მიხედვით.

იმ შემთხვევაში, თუ მსესხებელი ან სესხი მიგრირდება რეიტინგების კატეგორიებს შორის,

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

---

25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

აღნიშნულმა შესაძლოა, გამოიწვიოს ცვლილება შესაბამისი PD-ს შეფასებისას. PD-ს შეფასება ხდება საკონტრაქტო ვადის შესაბამისად წინასწარი გადახდის კოეფიციენტის გათვალისწინებით.

დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრისთვის კომპანია იყენებს ბოლო 5 წლის სტატისტიკას. ეს მაჩვენებელი დაანგარიშდება ცალ-ცალკე ყველა სეგმენტისთვის და გამოითვლება სასესხო პორტფელის მიმართ მიგრაციის მატრიცის მისადაგებით, რომელიც გვიჩვენებს სასესხო პორტფელის ერთი კალათიდან მეორე კალათაში გადანაცვლების ალბათობას. მიგრაციის მატრიცა იყოფა შემდეგ კალათებად:

კალათი	ვადაგადაცილებული დღეები	რესტრუქტურიზაციის სტატუსი	ეტაპი
1	დახურული		
2	0	არა	I
3	1-30	არა	I
4	31-60	არა	II
5	61-90	არა	II
6	0-90	დიახ	II
7	>90	დიახ	III
8	>90	არა	III

კომპანიის მიერ გაცემულ სესხს დეფოლტის შემთხვევაში უპირობოდ ენიჭება 100%-იანი ალბათობა.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD)

LGD გამოიყენება მოსალოდნელი დანაკარგის მოცულობის განსაზღვრისთვის, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას დეფოლტის შემთხვევაში. ამ მაჩვენებლის გამოსათვლელად გამოიყენება ბოლო 5 წლის განმავლობაში გადეფოლტებული სესხები და ამ სესხებზე დეფოლტის მომენტიდან საანგარიშგებო პერიოდამდე განხორციელებული თანხის შემოდინებები წლის ჭრილში.

ფულადი ნაკადები დისკონტირდება სეგმენტის საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს კანონმდებლობით დადგენილ ზღვარს. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში დაანგარიშდება ცალ-ცალკე ყველა სეგმენტისთვის.

დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD)

EAD წარმოადგენს ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე საკრედიტო რისკის ზეგავლენის შეფასებას, პოტენციური დეფოლტის მოხდენის მომენტში. ეს წარმოადგენს მიუღებელ ფულად ნაკადებს დეფოლტის მომენტში, წინსწრებით დაფარვების, პროცენტის დაფარვებისა და EIR-ით დისკონტირებული დარიცხვების გათვალისწინებით, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს რეგულაციით დადგენილს.

დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიცია დაანგარიშდება ყველა სეგმენტისთვის ცალ-ცალკე და გამოიყენება პორტფელის იმ მოცულობის განსაზღვრისთვის, რომელიც შესაძლოა დაექვემდებაროს საკრედიტო რისკს დეფოლტის მომენტში. ეს მაჩვენებელი დაანგარიშდება მიმდინარე სესხის თანხიდან მოსალოდნელი ცვლილებების გათვალისწინებით იმ დაშვებაზე დაყრდნობით, რომ დეფოლტი ხდება წლის შუა პერიოდში. მოსალოდნელ ცვლილებებში იგულისხმება გრაფიკით გათვალისწინებული ძირის დაფარვები ვადაგადაცილების მომენტამდე, პროცენტის დარიცხვები ვადაგადაცილების მომენტიდან დეფოლტამდე.

გამოთვლაში ასევე მონაწილეობს ისტორიულ მონაცემებზე დაყრდნობით დათვლილი სესხის წინსწრებით დაფარვის კოეფიციენტი, რომელიც ამცირებს არსებული სესხის ბალანს დეფოლტის დადგომამდე (იგი გამოთვლაში მონაწილეობს იმ შემთხვევაში თუ სესხის საშუალო ვადიანობა აღემატება 12 თვეს). დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიციის დათვლა ხდება სეგმენტის საშუალო საკონტრაქტო ვადიანობის განმავლობაში, თითოეულ წელს ცალ-ცალკე

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი”

ფინანსური აწყარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

საპროცენტო შემოსავლის აღიარება

ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც იმყოფება 1-ელ და მე-2 ეტაპზე, კომპანია საპროცენტო შემოსავალს არიცხავს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით მთლიან საბალანსო თანხაზე. მე-3 ეტაპზე არსებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის საპროცენტო შემოსავალი დაიანგარიშება EIR-ის გამოყენებით, სესხების ამორტიზებული ღირებულებაზე (ე.ი. მთლიანი საბალანსო თანხა შემცირებული საკრედიტო ზარალის ანარიცხით). იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც შესყიდვის ან წარმოქმნის მომენტში გაუფასურებული, საპროცენტო შემოსავალი ერიცხებათ EIR-ის გამოყენებით, ამორტიზებულ ღირებულებაზე.

ფინანსური ვალდებულებები

ბასს 39 – „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ ჩაანაცვლა ფასს 9-შ – „ფინანსურმა ინსტრუმენტმა“. ახალი სააღრიცხო პოლიტიკის მიხედვით ფინანსური ვალდებულებები უნდა დაკლასიფიცირდეს შემდეგი პატეგორიებიდან ერთ-ერთით: „რეალური ღირებულებები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით“ და „სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად“. კომპანიამ შეაფასა რომელი ბიზნეს მოდელი იყო ყველაზე შესაბამისი მისთვის და 2018 წლის 1 იანვრისთვის (ფასს 9-ის მიღების თარიღი) ყველა ფინანსური ვალდებულება დაკლასიფიცირდა, როგორც „სხვა ფინანსური ვალდებულებები“.

ორგანიზაციის სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სხვა ვალდებულებებსა და მიღებულ სესხებს.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უმუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან. მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს საწყის გარიგების ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების დანუტება

კომპანია ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს ანეტებს მაშინ, როდესაც ურთიერთჩათვლა იურიდიულად არ არის შეზღუდული და კომპანია გეგმავს აწყარიშსწორებას ნეტო საფუძველზე ან ფინანსური აქტივის მიღებას და ვალდებულების დაფარვას გეგმავს ერთგვაროვნად.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

კომპანია ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტის მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და აზალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება სრული შემოსავლის აწყარიშგებაში.

რეალური ღირებულებით შეფასება

ფასს 13 იმ ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომლებიც შეფასებულია რეალური ღირებულებით მოითხოვს რეალური ღირებულების იერარქიის მიხედვით გაშიფრვას. რეალური ღირებულების იერარქებია:

- **დონე 1:** მოქმედ ბაზრებზე არსებული იდენტური აქტივების კვოტირებული ფასები;
- **დონე 2:** სხვა, კვოტირებული ფასებისგან განსხვავებული, 1-ელ დონეში შემავალი ინფორმაცია, რომლებზეც შესაძლებელია პირდაპირი (ფასები) ან არაპირდაპირი (ფასებიდან გამომდინარე) გზებით დაკვირვების განხორციელება; და

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი”

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

- **დონე 3:** ინფორმაცია, რომლის გადამოწმება შეუძლებელია ბაზარზე დაკვირვებით.

რეალური ღირებულების იერარქიაში ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების კატეგორია განისაზღვრება რეალური ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული ყველაზე დაბალდონიანი ინფორმაციის საფუძველზე. ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები მთლიანად შეფასებულია ამ სამიდან ერთ-ერთი დონით.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელიც შეფასებულია მე-2 დონით რეალური ღირებულების იერარქიაში, მოცემულია მე-11 შენიშვნაში.

ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები არის აქტივი, რომელიც იოლად კონვერტირებადია ფულად სახსრებში და რომელიც ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალარობში და ფულად სახსრებს საბანკო ანგარიშებზე სამ თვემდე ვადით. სამ თვეზე მეტი ვადიანობით შეზღუდული სახსრები არ შედის ნაღდ ფულისა და ფულის ექვივალენტებში.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც აღირიცხება რეალური ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში, მოიცავს უცხოური ვალუტის ფორვარდის კონტრაქტებსა და სავალურო სვოპ-ოპერაციებს.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება ხდება რეალური ღირებულებით მისი ძალაში შესვლის დღეს და შემდგომში მისი გადაფასება ხდება რეალური ღირებულებით. ყველა წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტი ითვლება აქტივად, თუ მისი რეალური ღირებულება დადებითია და ვალდებულებად, თუ მისი რეალური ღირებულება უარყოფითია.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების ცვლილებები დაუყოვნებლივ აისახება მოგებაში ან ზარალში.

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

ძირითადი საშუალება, რომელიც აკმაყოფილებს აღიარების კრიტერიუმებს, ფასდება თვითღირებულებით.

ძირითადი საშუალების თვითღირებულება არის აქტივის აღიარების დღეს გადახდილი ფულის ან ფულის ეკვივალენტების მოცეულობა. თუ აქტივის შეძენისთვის გადახდის ვალდებულება გადავადებულია ნორმალური საკრედიტო პირობების ფარგლებში, სხვაობა მის ღირებულებასა და სრულ გადასახდელ თანხას შორის აღიარდება, როგორც საპროცენტო ხარჯი კრედიტის მთელი პერიოდის განმავლობაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხდება პროცენტის თანხის კაპიტალიზაცია შეძენილი აქტივის ღირებულებაზე.

თავდაპირველი აღირების შემდეგ, აქტივი ფასდება თვითღირებულებით, რომელიც შემცირებულია ნებისმიერი აკუმულირებული ცვეთის და გაუფასურების ზარალის თანხით.

ძირითად საშუალებებზე ცვეთის დარიცხვა ხდება მათი მომსახურების ვადის განმავლობაში, სისტემატურ საფუძველზე, წრფივი მეთოდით. ცვეთის დარიცხვისას არ გაითვალისწინება აქტივის ნარჩენი ღირებულება.

ორგანიზაციის არამატერიალური აქტივები წარმოდგენილია კომპიუტერული პროგრამების სახით. ისინი აღირიცხება თვითღირებულების და აკუმულირებული ამორტიზაციის სხვაობის თანხით. არამატერიალურ აქტივებზე ამორტიზაციის დარიცხვა ხდება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, სისტემატურ საფუძველზე, წრფივი მეთოდით.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს
(ლარში)

25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულია ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების ცვეთის/ამორტიზაციის გაანგარიშებისთვის გამოყენებული სასარგებლო მომსახურების ვადები:

ჯგუფი	მომსახურების ვადა (წელი)
იჯარის კეთილმოწყობა	3-9
ავეჯი და ოფისის აღჭურვილობა	3-7
კომპიუტერები და კომუნიკაცია	1-7
მანქანები	7-10
არამატერიალური აქტივები	7-10

მიმდინარე და გადავადებული მოგების გადასახადი

გადასახადის ხარჯი შედგება პერიოდის მიმდინარე და გავადებული გადასახადისგან. გადასახადი აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში იმ შემთხვევის გარდა, თუ ის აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში. ამ შემთხვევებში გადასახადი ასევე აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში შესაბამისად.

კომპანიის მიმდინარე საგადასახადო დანახარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია მის ძირითად საქმიანობასთან, გაანგარიშებულია საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად. ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, მოგების გადასახადის მიმდინარე ხარჯები კორექტირდება გადავადებული გადასახადების თანხებით, რომლებიც წარმოიშობა სხვაობიდან აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის. ასეთი კორექტირებები გამოიწვევს გადავადებული საგადასახადო აქტივების ან გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების ასახვას.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება ხდება ვალდებულებების საბუღალტრო ბალანსის მიხედვით გაანგარიშების მეთოდით. გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების თანხა იანგარიშება გადასახადის მოსალოდნელი განკვეთიდან, რომელიც უნდა იქნას გამოყენებული იმ წლებში, როდესაც დროებითი სხვაობის თანხა შეიძლება ანაზღაურებული ან რეალიზებული იყოს. გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება ხდება იმ შემთხვევში, როცა არსებობს იმის ალბათობა, რომ დასაბეგრი მოგების მომავალი თანხები საკმარისი იქნება გადავადებული საგადასახადო აქტივების სარეალიზაციოდ. ბუღალტურული ბალანსის შედგენის თთოვეული თარიღისათვის კომპანია გადააფასებს აუღიარებელ გადავადებულ საგადასახადო აქტივებს.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღიარდება იმიტომ, რომ ეს არის მომავალი დასაბეგრი მოგება, რომლის მიმართაც შეიძლება გამოყენებული იყოს დროებითი სხვაობა. გადავადებული საგადასახადო აქტივი და ვალდებულება არის გადახურული როდესაც არის კანონიერი უფლება რომ გადაიხუროს მიმდინარე საგადასახდო აქტივი საგადასახადო ვალდებულების მიმართ.

მიღებული სესხები

სასესხო ვალდებულებების თავდაპირველი შეფასება ხდება შესყიდვის ღირებულებით. საწყისი შეფასების შემდგომ, კომპანია აფასებს ყველა მიღებულ სესხს ამორტიზებადი ღირებულებით, ყველა სხვაობა მიღებულ შემოსავალსა და გამოქვითვებს შორის აღიარდება პერიოდის მოგებაზარალის ანგარიშგებაში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

საპროცენტო ხარჯები და შემოსავლები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში დარიცხვის მეთოდით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შესაბამისად. ამ მეთოდის შესაბამისად გადავადება ყველა ის საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი, რომელიც დაკავშირებულია სესხის გაცემასთან და სესხის მიღებასთან, რადგანაც ოპერაციის ხარჯები ჩართულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებაში.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა 2018 წლის 31 დეკემბერს

(ლარში)

25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებაში ჩაირთვება ისეთი შემოსავლები და ხარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია სესხის გაცემასთან და მიღებასთან. მაგალითად, საკომისიო შემოსავალი, რომელიც მოიცავს მსესხებლის საკრედიტო მდგომარეობის შეფასებას, უზრუნველყოფის საგნის შეფასებასთან.

სხვა შემოსავლები და ხარჯები აღიარდება დარიცხვის მეთოდის შესაბამისად, რომელიც შესაბამისობაშია გაცემული ან მიღებული სერვისის მოცულობასთან.

საპროცენტო შემოსავლის აღიარებასთან დაკავშირებთ დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია პუნქტში „საპროცენტო შემოსავლის აღიარება“.

ხელფასები და ბონუსები

ხელფასები, ბონუსები და არამონეტარული სარგებელი აღიარდება დარიცხვის მეთოდით იმ პერიოდში, როდესაც შესაბამისი სერვისი მიიღო კომპანიამ დასაქმებულისგან.

საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯების აღიარება

საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, თუ ის იწვევს მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას, რომელიც დაკავშირებულია აქტივების შემცირებასთან ან ვალდებულების ზრდასთან და შესაძლებელია მისი საიმედოდ შეფასება.

ხარჯები გაწევისთანავე აღიარდება მოგებისა ან ზარალის ანგარიშგებაში, თუ ხარჯებიდან ეკონომიკური სარგებლის მოტანა მომავალში აღარაა მოსალოდნელი ან თუ მომავალი ეკონომიკური სარგებელი აღარ აკმაყოფილებს ბალანსში აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს.

ანარიცხები, პირობითი აქტივები და ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ აღიარდება ფინანსური ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის გადინება სავარაუდოა და ამგვარი ვალდებულებების საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია. პირობითი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში, გარდა ისეთი შემთხვევებისა, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის გადინება არა მოსალოდნელი.

პირობითი აქტივები არ აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში, მაგრამ მათ შესახებ ინფორმაცია იხსნება ახსნა-განმარტებით შენიშვნებში, როდესაც შესაძლებელია ეკონომიკური სარგებლის შემოდინება. თუ ეკონომიკური სარგებელი აუცილებლად მიღება, აქტივი და შესაბამისი შემოსავალიც აღიარდება შესაბამისი პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც შეფასების ცვლილება მოხდა.

ანარიცხი არის ვალდებულება გაურკვეველი ვადითა და ოდენობით. ვალდებულება არის საწარმოს მიმდინარე პერიოდის მოვალეობა, რომელიც წარმოშობილია წარსული მოვლენების შედეგად და რომლიდანაც ბანკი მოელის ეკონომიკური სარგებლის გადინებას. ვალდებულების წარმომობი მოვლენა არის ისეთი მოვლენა, რომელიც ქმნის იურიდიულ ან კონსტრუქციულ მოვალეობას, რომლის მიხედვითაც კომპანიამ უპირობოდ უნდა დაფაროს აღნიშნული ვალდებულება. იურიდიული ვალდებულება არის ვალდებულება რომელიც წარმოიქმნება შემდეგი ფაქტორებიდან:

- ხელშეკრულება (ყველა პირობის გათვალისწინებით, მათ შორის ზეპირი);
- კანონმდებლობა; ან
- სხვა კანონიერი ქმედება.

კონსტრუქციული ვალდებულება წარმოიქმნება ბანკის ქმედებებიდან, რაც გულისხმობს შემდეგს:

- წარსული პრაქტიკიდან მიღებული გამოცდილების შედეგად, გამოქვეყნებული პოლიტიკით ან საკმაოდ სპეციფიკური მიმდინარე განაცხადით, კომპანია სხვა მხარეებს მიუთითებს, რომ ის აიღებს გარკვეულ პასუხისმგებლობებს; და
- შედეგად, მესამე მხარეს კომპანიასთან მიმართებაში გააჩნია გარკვეული მოლოდინი, რომ იგი შეასრულებს აღებულ ვალდებულებებს.